

UREDBA (EU) br. 537/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. travnja 2014.****o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,postupajući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima je na temelju zakona povjerena provedba zakonske revizije subjekata od javnog interesa s ciljem jačanja stupnja povjerenja javnosti u godišnje financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje takvih subjekata. Funkcija javnog interesa zakonske revizije znači da se široka zajednica osoba i ustanova oslanja na kvalitetu rada ovlaštenog revizora ili rada revizorskog društva. Dobra kvaliteta revizije doprinosi urednom funkcioniranju tržišta poboljšanjem cjelovitosti i učinkovitosti financijskih izvještaja. Revizori, stoga, ispunjavanju posebno značajnu društvenu funkciju.
- (2) Zakonodavstvom Unije zahtijeva se da revizija financijskih izvještaja, koji sadrže godišnje financijske izvještaje ili konsolidirane financijske izvještaje kreditnih institucija, osiguravajućih društava, izdavatelja čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, institucija za platni promet, društava za kolektivno ulaganje u prenosive vrijednosne papire (UCITS), institucija elektroničkog novca i alternativnih investicijskih fondova bude obavljena od strane jedne ili više osoba koje su ovlaštene da obavljaju takve revizije u skladu s pravom Unije, i to: člankom 1. stavkom 1. Direktive Vijeća 86/635/EEZ ⁽³⁾, člankom 1. stavkom 1. Direktive Vijeća 91/674/EEZ ⁽⁴⁾, člankom 4. stavkom 4. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, člankom 15. stavkom 2. Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, člankom 73. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾, člankom 3. stavkom 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog

⁽¹⁾ SL C 191, 29.6.2012., str. 61.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 3. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 14. travnja 2014.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje (SL L 374, 31.12.1991., str. 7.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i člankom 22. stavkom 3. Direktive 2011/61/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Nadalje, člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ također se zahtijeva revizija godišnjih financijskih izvještaja investicijskih društava kada se ne primjenjuje Direktiva 2013/34/EU ⁽⁴⁾.

- (3) Uvjeti za izdavanje odobrenja osobama odgovornim za obavljanje zakonske revizije, kao i minimalni zahtjevi za provođenje takvih zakonskih revizija navedeni su u Direktivi 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (4) Komisija je 13. listopada 2010. objavila Zelenu knjigu pod naslovom: „Politika revizije: Pouke iz krize“, kojom je pokrenuta široka javna rasprava, u općem kontekstu regulatorne reforme financijskih tržišta, o ulozi i obuhvatu revizije te o tome kako je funkciju revizije moguće poboljšati kako bi se dao doprinos povećanoj financijskoj stabilnosti. Ta je javne rasprave pokazala da je moguće poboljšati pravila iz Direktive 2006/43/EZ u vezi s obavljanjem zakonskih revizija godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa. Europski parlament je 13. rujna 2011. na vlastitu inicijativu izdao izvješće o Zelenoj knjizi. Europski gospodarski i socijalni odbor također je usvojio izvješće o toj Zelenoj knjizi 16. lipnja 2011.
- (5) Radi osiguravanja odgovarajuće kvalitete zakonskih revizija subjekata od javnog interesa i obavljanja tih revizija od strane ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji podliježu strogim zahtjevima važno je utvrditi detaljna pravila. Zajednički regulatorni pristup trebao bi jačati integritet, neovisnost, objektivnost, odgovornost, transparentnost i pouzdanost ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, čime se daje doprinos kvaliteti zakonskih revizija u Uniji, a time i neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta te postiže visoka razina zaštite potrošača i ulagača. Razvoj zasebnog akta za subjekte od javnog interesa trebao bi osigurati dosljedno usklađivanje i ujednačenu primjenu pravila te stoga doprinijeti djelotvornijem funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Ti strogi zahtjevi trebali bi se primjenjivati na ovlaštene revizore i revizorska društva samo u mjeri u kojoj oni obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa.
- (6) Značajka zakonske revizije zadruga i štednih banaka u pojedinim državama članicama je sustav koji im ne dopušta slobodan odabir ovlaštenog revizora ili revizorskog društva. Udruženje revizora čiji je određena zadruga ili štedna banka član dužno je, prema zakonu, obavljati zakonsku reviziju. Takva udruženja revizora djeluju na neprofitnoj osnovi bez ostvarivanja komercijalnih interesa, što proizlazi iz njihove pravne prirode. Osim toga, organizacijske jedinice tih udruženja nisu povezane zajedničkim gospodarskim interesom koji bi mogao ugroziti njihovu neovisnost. Prema tome, države članice trebale bi imati mogućnost izuzimanja zadruga u smislu članka 2. točke 14. Direktive 2006/43/EZ, štednih banaka i sličnih subjekata kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ i njihovih društava-kćeri ili pravnih sljednika iz ove Uredbe, pod uvjetom usklađenosti s načelima o neovisnosti utvrđenima u Direktivi 2006/43/EZ.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i o stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/61/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni Direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

- (7) Prijetnju neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva može predstavljati razina naknada primljenih od jednog subjekta koji je predmet revizije i struktura tih naknada. Stoga je važno osigurati da naknade za obavljanje revizije ni na koji način ne ovise o ishodu revizije te da se, kada su od pojedinog klijenta, uključujući njegova društva-kćeri, naplaćene značajne naknade za obavljanje revizije, uspostavi poseban postupak koji uključuje revizorski odbor radi osiguranja kvalitete revizije. Ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo postanu pretjerano ovisni o jednom klijentu, revizorski bi odbor na temelju opravdanih razloga trebao odlučiti mogu li ovlašteni revizor ili revizorsko društvo nastaviti s obavljanjem zakonske revizije. Prilikom donošenja takve odluke, revizorski odbor trebao bi, između ostalog, razmotriti prijetnje neovisnosti i posljedice takve odluke.
- (8) Ako ovlašteni revizori, revizorska društva ili članovi njihove mreže pružaju subjektima koji su predmet revizije određene usluge osim zakonske revizije (nerevizorske usluge), to može ugroziti njihovu neovisnost. Stoga je prikladno zabraniti pružanje određenih nerevizorskih usluga, poput posebnih poreznih, konzultantskih i savjetodavnih usluga subjektu koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom unutar Unije. Usluge koje uključuju izvršavanje bilo kakve uloge u upravljanju ili donošenju odluka subjekta koji je predmet revizije mogu uključivati upravljanje obrtnim kapitalom, pružanje financijskih informacija, optimiziranje poslovnih procesa, upravljanje gotovinom, prijenos cijena, stvaranje učinkovitosti lanca opskrbe i slične usluge. Usluge povezane s financiranjem, strukturom kapitala i dodjelom te investicijskom strategijom subjekta koji je predmet revizije trebale bi biti zabranjene osim pružanja usluga kao što su usluge uvida u poslovanje (*due diligence*), izdavanje pisama podrške (*comfort letters*) u vezi s prospektima koje je izdao subjekt koji je predmet revizije te druge usluge potvrđivanja.
- (9) Za države članice trebala bi postojati mogućnost da odluče dopustiti ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima pružanje određenih poreznih usluga i usluga vrednovanja kada takve usluge nisu značajne ili nemaju izravan učinak, pojedinačno ili skupno, na financijske izvještaje koji su predmet revizije. Ako takve usluge obuhvaćaju agresivno porezno planiranje one se ne bi trebale smatrati neznčajnima. U skladu s tim ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne bi trebali pružati takve usluge subjektu koji je predmet revizije. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo trebali bi moći pružati usluge koje nisu zabranjene prema ovog Uredbi ako je pružanje tih usluga unaprijed odobrio revizorski odbor i ako su se ovlašteni revizor ili revizorsko društvo uvjerali da pružanje tih usluga ne predstavlja takvu prijetnju neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koju nije moguće svesti na prihvatljivu razinu primjenom zaštitnih mjera.
- (10) U cilju izbjegavanja sukoba interesa važno je da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo prije prihvaćanja ili nastavka angažmana na zakonskoj reviziji nad subjektom od javnog interesa procijene jesu li ispunjeni zahtjevi u pogledu neovisnosti, a naročito postoje li ikakve prijetnje neovisnosti kao posljedica odnosa s tim subjektom. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo trebali bi revizorskom odboru subjekta koji je predmet revizije jednom godišnje potvrditi svoju neovisnost i s njim raspraviti o svim prijetnjama njihovoj neovisnosti, kao i o zaštitnim mjerama primijenjenima radi ublažavanja tih prijetnji.
- (11) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ trebala bi uređivati obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u kontekstu ove Uredbe, a takva obrada osobnih podataka trebala bi biti predmetom nadzora nadležnih tijela država članica, posebno neovisnih javnih tijela koje su odredile države članice. Svaka razmjena ili prijenos informacija od strane nadležnih tijela trebala bi biti usklađena s pravilima prijenosa osobnih podataka kako je utvrđeno u Direktivi 95/46/EZ.
- (12) Dobra provjera kontrole kvalitete angažmana prilikom svake zakonske revizije trebala bi doprinijeti visokoj kvaliteti revizije. Stoga ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne bi trebali izdati svoje revizorsko izvješće dok takva provjera kontrole kvalitete angažmana nije provedena.
- (13) Zainteresirane strane trebalo bi u revizorskom izvješću upoznati s rezultatima zakonske revizije subjekta od javnog interesa. Kako bi se ojačalo povjerenje zainteresiranih strana u financijske izvještaje subjekta koji je predmet revizije, naročito je važno da revizorsko izvješće bude utemeljeno i dobro obrazloženo. Osim podataka čija se dostava traži prema članku 28. Direktive 2006/43/EZ, revizorsko izvješće bi posebno trebalo uključivati dovoljno podataka o neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i tome je li se zakonskom revizijom moglo utvrditi nepravilnosti, uključujući prijevaru.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

- (14) Vrijednost zakonske revizije za subjekt koji je predmet revizije bila bi mnogo veća kad bi postojala bolja komunikacija između ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, s jedne strane, te revizorskog odbora s druge strane. Osim redovitog dijaloga tijekom provođenja zakonske revizije, važno je da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo revizorskom odboru podnese dodatno i detaljnije izvješće o rezultatima zakonske revizije. To dodatno izvješće trebalo bi revizorskom odboru dostaviti u istom roku kao i revizorsko izvješće. Na zahtjev, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo trebali bi s revizorskim odborom raspraviti ključna pitanja koja su spomenuta u dodatnom izvješću. Osim toga, trebalo bi biti moguće takvo detaljno dodatno izvješće staviti na raspolaganje nadležnim tijelima odgovornima za nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava ako ona to zahtijevaju te trećim stranama ako to predviđa nacionalnim pravom.
- (15) Ovlašteni revizori ili revizorska društva već dostavljaju nadležnim tijelima koja nadziru subjekte od javnog interesa informacije o činjenicama ili odlukama koje mogu predstavljati kršenje pravila kojima se uređuje djelatnost subjekta koji je predmet revizije ili prepreku kontinuiranom djelovanju subjekta koji je predmet revizije. Međutim, nadzorne zadaće bile bi olakšane kada bi nadzorna tijela kreditnih institucija i osiguravajućih društva i njihovi ovlašteni revizori i revizorska društva bili obvezni uspostaviti djelotvoran međusobni dijalog.
- (16) Uredbom (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ uspostavljen je Europski odbor za sistemske rizike (ESRB). Uloga ESRB-a jest praćenje nastajanja sistemskog rizika u Uniji. S obzirom na informacije koji su dostupni ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima sistemski važnih financijskih institucija, njihovo iskustvo moglo bi doprinijeti radu ESRB-a. Stoga bi ovom Uredbom trebalo olakšati održavanje godišnjeg foruma u svrhu dijaloga ovlaštenih revizora i revizorskih društava, jedne strane i ESRB-a, s druge strane, na sektorskoj, anonimnoj osnovi.
- (17) Kako bi se povećalo povjerenje u ovlaštene revizora i revizorska društava koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa i njihova odgovornost, važno je povećati transparentnosti izvješćivanja ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Stoga bi ovlašteni revizori i revizorska društva trebali biti obvezni objaviti svoje financijske informacije kojima je posebno iskazan njihov ukupan promet, podijeljen na naknade za obavljenju reviziju koje su platili subjekti od javnog interesa, naknade za obavljenju reviziju koje su platili drugi subjekti i naknade za druge usluge. Oni bi također trebali objaviti financijske informacije na razini mreže kojoj pripadaju. Ovlašteni revizori i revizorska društva trebali bi nadležnim tijelima dostaviti dopunske informacije o naknadama za obavljenju reviziju s ciljem olakšavanja obavljanja njihovih nadzornih zadaća.
- (18) Važno je ojačati ulogu revizorskog odbora pri odabiru novog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kako bi glavna skupština dioničara ili članova subjekta koji je predmet revizije bila bolje informirana pri donošenju odluka. Stoga bi prilikom podnošenja prijedloga glavnoj skupštini upravno ili nadzorno tijelo trebalo objasniti slijedi li opredjeljenje revizorskog odbora te, ako ne slijedi, razloge za takvo postupanje. Kako bi se mogao donijeti pravi izbor, preporuka revizorskog odbora trebala bi sadržavati barem dva moguća kandidata za revizijski angažman, kao i opravdano opredjeljenje za jednog od njih. Kako bi istinito i ispravno obrazložio svoju preporuku, revizorski odbor trebao bi se poslužiti rezultatima obveznog izbornog postupka koji je organizirao subjekt koji je predmet revizije, a za koji je odgovoran revizorski odbor. U sklopu takvog postupka odabira subjekt koji je predmet revizije ne bi trebao sprečavati ovlaštene revizore ili revizorska društva čiji je tržišni udjel mali od podnošenja prijedloga za revizijski angažman. Natječajna dokumentacija treba sadržavati transparentne i nediskriminirajuće kriterije odabira koji će se primijeniti za ocjenu ponuda. Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da bi taj postupak odabira mogao prouzročiti nerazmjerne troškove za poduzetnike s manjom tržišnom kapitalizacijom ili male i srednje subjekte od javnog interesa u odnosu na njihovu veličinu, potrebno je takve poduzetnike i subjekte osloboditi obveze organiziranja postupka za odabir novog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.
- (19) Pravo glavne skupštine dioničara ili članova subjekta koji je predmet revizije na izbor ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ne bi imalo nikakvu vrijednost kada bi subjekt koji je predmet revizije sklopio ugovor s trećom stranom kojim se ograničava taj izbor. Stoga bi se svaku stavku ugovora koji su sklopili subjekt koji je predmet revizije i treća strana u vezi s imenovanjem ili ograničavanjem izbora na određene ovlaštene revizore ili revizorska društva trebalo smatrati ništetnom.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru nad financijskim sustavom u Europskoj uniji i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike (SL L 331, 15.12.2010., str. 1.).

- (20) Imenovanje više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva od strane subjekata od javnog interesa pojačalo bi profesionalnu skeptičnost i pomoglo povećanju kvalitete revizije. Također, ova bi mjera, zajedno s prisutnošću manjih revizorskih društava na revizorskom tržištu olakšala razvoj kapaciteta takvih društava, čime bi proširila izbor ovlaštenih revizora i revizorskih društava za subjekte od javnog interesa. Stoga potonjeg treba ohrabriti i potaknuti da imenuje više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva za provođenje zakonske revizije.
- (21) Kako bi se otklonila opasnost od bliskosti i povećala neovisnost ovlaštenih revizora i revizorskih društava, važno je utvrditi maksimalno trajanje revizijskog angažmana ovlaštenog revizora ili revizorskog društva u određenom subjektu koji je predmet revizije. Osim toga, u svrhu jačanja neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, osnaživanja profesionalne skeptičnosti i povećanja kvalitete revizije, ova Uredba pruža sljedeće alternative produljenju najduljeg razdoblja: redovito i otvoreno obvezno ponovno pokretanje natječajnog postupka ili imenovanje više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva od strane subjekata od javnog interesa. Uključivanje manjih revizorskih društava u te mjere također bi olakšalo razvoj kapaciteta takvih društava, time šireći izbor ovlaštenih revizora i revizorskih društava koje subjekti od javnog interesa mogu odabrati. Za glavne partnere za reviziju koji obavljati zakonsku reviziju u ime nekog revizorskog društva također bi se trebao uspostaviti primjereni mehanizam postupne rotacije. Također je važno odrediti primjereno razdoblje unutar kojega ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne smije obavljati zakonsku reviziju istog subjekta. Kako bi se osigurao neometan prijelaz, prethodni ovlašteni revizor trebao bi budućem ovlaštenom revizoru predati dokumentaciju o primopredaji s relevantnim informacijama.
- (22) Kako bi se zajamčila visoka razina povjerenja ulagača i potrošača u unutarnje tržište i izbjegli sukobi interesa, ovlašteni revizori i revizorska društva trebaju biti pod odgovarajućim nadzorom nadležnih tijela koja su neovisna od revizorske struke i koja raspolažu odgovarajućim kapacitetima, stručnim znanjima i resursima Države članice trebale bi moći delegirati ili dozvoliti svojim nadležnim tijelima da drugim tijelima ili subjektima delegiraju bilo koju od zadaća tih nadležnih tijela, osim onih koje su povezane sa sustavom za osiguranje kvalitete, istragama i disciplinarnim sustavima. Međutim, države članice trebale bi moći odabrati da delegiraju zadaće u vezi s disciplinarnim sustavima drugim tijelima i subjektima pod uvjetom da se većina osoba uključenih u upravljanje dotičnim tijelom ili subjektom ne bavi revizorskim poslom. Nacionalna nadležna tijela trebala bi raspolagati potrebnim ovlastima za obavljanje svojih nadzornih zadaća, uključujući mogućnost pristupa podacima, dobivanja informacija i obavljanja inspekcija. Ona bi se trebala specijalizirati za nadzor financijskih tržišta, za poštovanje obveza financijskog izvještavanja ili za nadzor zakonskih revizija. Međutim, trebalo bi omogućiti da nadzor ispunjavanja obveza nametnutih subjektima od javnog interesa obavljaju nadležna tijela odgovorna za nadzor tih subjekata. Financiranje nadležnih tijela trebalo bi biti zaštićeno od svakog mogućeg nedopuštenog utjecaja ovlaštenih revizora ili revizorskih društava.
- (23) Kvaliteta nadzora trebala bi se poboljšati ako postoji djelotvorna suradnja među tijelima koja su zadužena za različite zadatke na nacionalnoj razini. Stoga bi tijela nadležna za nadzor ispunjavanja obveza u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa trebala surađivati s tijelima odgovornima za zadaće predviđene u Direktivi 2006/43/EZ, s tijelima koja nadgledaju subjekte od javnog interesa i financijskim obavještajnim jedinicama iz Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (24) Vanjsko osiguranje kvalitete zakonske revizije ključno je za visokokvalitetnu reviziju. Ono daje kredibilitet objavljenim financijskim informacijama i pruža bolju zaštitu dioničara, ulagača, vjerovnika i ostalih zainteresiranih strana. Stoga bi se na ovlaštene revizore i revizorska društva trebao primjenjivati sustav osiguranja kvalitete pod odgovornošću nadležnih tijela, čime bi se osigurali objektivnost i neovisnost revizorske profesije. Provjera osiguranja kvalitete trebala bi biti organizirana na način da se svaki ovlašteni revizor ili svako revizorsko društvo koje obavlja reviziju subjekata od javnog interesa najmanje svake tri godine podvrgne provjeri osiguranja kvalitete na temelju analize rizika. U slučaju ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa osim onih utvrđenih u članku 2. točkama 17. i 18. Direktive 2006/43/EZ ta bi se provjera

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

trebala provoditi najmanje svake tri godine i u drugim slučajevima, najmanje svakih šest godina. Preporuka Komisije od 6. svibnja 2008. o vanjskoj provjeri osiguranja kvalitete za ovlaštene revizore i revizorska društva koja obavljaju reviziju subjekata od javnog interesa ⁽¹⁾ pruža informacije o tome kako bi trebalo provoditi inspekcije. Provjera osiguranja kvalitete trebala bi biti primjerena i razmjerna u odnosu na opseg i složenost poslovanja ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koji se provjeravaju.

- (25) Tržište za pružanje usluga zakonske revizije subjektima od javnog interesa razvija se tijekom vremena. Stoga je potrebno da nadležna tijela prate kretanja na tržištu, posebno u vezi s rizicima koji proizlaze iz visoke koncentracije tržišta, uključujući unutar određenih sektora, kao i rad revizorskih odbora.
- (26) Transparentnost aktivnosti nadležnih tijela trebala bi pomoći povećanju povjerenja ulagača i ulagača na unutarnjem tržištu. Stoga bi nadležna tijela trebala biti obvezna redovito izvješćivati o svojim aktivnostima i o nalazima i zaključcima inspekcija objavljujati informacije u skupnom obliku ili u zasebnom obliku ako tako predviđaju države članice.
- (27) Suradnja između nadležnih tijela država članica može znatno doprinijeti osiguravanju stalne visoke kvalitete zakonske revizije u Uniji. Stoga bi nadležna tijela država članica trebala surađivati jedna s drugima, prema potrebi, u svrhu provođenja svojih nadzornih dužnosti u vezi sa zakonskim revizijama. Ona bi trebala poštovati načelo zakonodavstva matične zemlje i nadzora države članice u kojoj ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ima odobrenje te u kojoj subjekt koji je predmet revizije ima sjedište. Suradnja između nadležnih tijela trebala bi biti organizirana u okviru Odbora europskih tijela za nadzor revizije (CEAOB) koji bi se trebao sastojati od visokih predstavnika nadležnih tijela. Kako bi se poboljšala dosljedna primjena ove Uredbe, CEOB bi trebao biti u mogućnosti donositi neobvezujuće smjernice ili mišljenja. Osim toga, on bi trebao olakšati razmjenu podataka, savjetovati Komisiju i doprinijeti tehničkim provjerama i tehničkom ispitivanju.

Za potrebe provedbe tehničke procjene sustava javnog nadzora trećih zemalja te za međunarodnu suradnju država članica i trećih zemalja u ovom području, CEOB bi trebao uspostaviti podskupinu kojom predsjedava član imenovan od strane Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala – ESMA) ⁽²⁾ te bi trebao zatražiti pomoć ESMA-e, Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za bankarstvo – EBA) ⁽³⁾ ili Europskog nadzornog tijela (Europskog tijela za osiguranje i dobrovoljno mirovinsko osiguranje – EIOPA) ⁽⁴⁾ ako je njegov zahtjev povezan s međunarodnom suradnjom država članica i trećih zemalja u području zakonske revizije subjekata od javnog interesa koju nadziru ta europska nadzorna tijela. Poslove tajništva za CEOB obavlja Komisija te bi, na temelju programa rada koji dogovara CEOB, u svoje procjene za sljedeću godinu trebala uključiti s tim povezane troškove.

- (28) Opseg suradnje između nadležnih tijela država članica trebao bi uključivati suradnju s obzirom na provjeru osiguranja kvalitete i pomoć u provođenju istraga u vezi sa zakonskim revizijama subjekata od javnog interesa, uključujući slučajeve u kojima aktivnost koja je predmet istrage ne predstavlja kršenje propisa koji su na snazi u dotičnoj državi članici. Precizni aranžmani za suradnju između nadležnih tijela država članica trebali bi uključivati mogućnost osnivanja kolegija nadležnih tijela i delegiranje zadataka među njima. Prilikom te suradnje potrebno je uzeti u obzir koncept mreže unutar koje ovlašteni revizori i revizorska društva djeluju. Nadležna tijela trebala bi poštovati odgovarajuća pravila o povjerljivosti i čuvanju poslovne tajne.

⁽¹⁾ SL L 120, 7.5.2008., str. 20.

⁽²⁾ Europsko nadzorno tijelo uspostavljeno Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽³⁾ Europskog nadzorno tijelo uspostavljeno Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽⁴⁾ Europsko nadzorno tijelo uspostavljeno Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

- (29) Međusobna povezanost tržišta kapitala također naglašava potrebu za davanjem ovlasti nadležnim tijelima da surađuju s nadzornim tijelima i subjektima trećih zemalja u vezi s razmjenom informacija ili provjerom osiguranja kvalitete. Međutim, ako je suradnja s tijelima treće zemlje povezana s revizijskom radnom dokumentacijom ili drugim ispravama u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava, primjenjuju se postupci utvrđeni Direktivom 2006/43/EZ.
- (30) Kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje tržišta kapitala, potrebna je održiva sposobnost obavljanja revizije i konkurentno tržište usluga zakonske revizije na kojem postoji dovoljno velik izbor ovlaštenih revizora i revizorskih društava sposobnih obavljati zakonske revizije nad subjektima od javnog interesa. Nadležna tijela i Europska mreža za tržišno natjecanje (ECN) trebali bi izvijestiti o promjenama u strukturi revizorskog tržišta do kojih je došlo ovom Uredbom.
- (31) Usklađivanje postupaka za donošenje delegiranih akata od strane Komisije s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i posebno njegovim člancima 290. i 291. trebalo bi provesti za svaki predmet pojedinačno. Kako bi se uzela u obzir nova kretanja u provedbi revizije i u revizorskoj djelatnosti, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji. Delegirani akti posebno su potrebni u svrhu usvajanja međunarodnih revizijskih standarda u području revizorske prakse, neovisnosti ovlaštenih revizora i revizorskih društava te njihove interne kontrole. Usvojeni međunarodni revizijski standardi ne bi trebali izmjenjivati bilo koji od zahtjeva ove Uredbe niti ih dopunjavati, osim onih za koje je to izričito određeno. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka.
- Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (32) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i neometani prijelaz na režim uveden ovom Uredbom, važno je uvesti prijelazno razdoblje u vezi sa stupanjem na snagu obveze rotiranja ovlaštenih revizora i revizorskih društava i obveze organiziranja postupka odabira ovlaštenih revizora i revizorskih društava.
- (33) Upućivanja na odredbe Direktive 2006/43/EZ trebalo bi smatrati upućivanjima na nacionalne odredbe kojima se prenose te odredbe Direktive 2006/43/EZ. Novi europski okvir za reviziju kako je uspostavljen ovom Uredbom i Direktivom 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ zamjenjuje postojeće zahtjeve iz Direktive 2006/43/EZ te bi ga trebalo tumačiti bez upućivanja na bilo koji prethodni instrument poput preporuka Komisije koje su donesene u skladu s prethodnim okvirom.
- (34) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, tj. razjašnjavanje te bolje definiranje uloge zakonske revizije subjekata od javnog interesa, poboljšanje informacija koje ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pružaju subjektu koji je predmet revizije, ulagačima i drugim zainteresiranim stranama, poboljšanje kanala komunikacije između revizora i nadzornika subjekata od javnog interesa, sprečavanje bilo kakvog sukoba interesa koji proizlazi iz pružanja nerevizorskih usluga subjektima od javnog interesa, smanjenje rizika bilo kojeg mogućeg sukoba interesa zbog postojećeg sustava pri kojem „subjekt revizije bira i plaća revizora” ili prijetnje familijarnosti, olakšavanje zamjene ovlaštenog revizora ili revizorskog društva pružatelja usluga revizije subjektima od javnog interesa i njihovog izbora, proširenje izbora ovlaštenih revizora i revizorskih društava pružatelja usluga revizije subjektima od javnog interesa i poboljšanje djelotvornosti, neovisnosti i dosljednosti reguliranja i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava koja obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, uključujući suradnju na razini Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni zbog opsega ove Uredbe oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. kojom se izmjenjuje Direktiva 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvješća i konsolidiranih izvješća (vidjeti stranicu 196. ovog Službenog lista).

- (35) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela koja su prvenstveno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na slobodu poduzetništva te se ona mora primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.
- (36) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća koji je dao mišljenje 23. travnja 2012. ⁽¹⁾.
- (37) Ovom Uredbom i Direktivom 2014/56/EU trebalo bi uspostaviti novi pravni okvir za zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja te bi stoga Odluku Komisije 2005/909/EZ ⁽²⁾ trebalo staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se zahtjevi za provođenje zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa, pravila o organizaciji i odabiru ovlaštenih revizora i revizorskih društava od strane subjekata od javnog interesa kako bi se promicala njihova neovisnost i izbjegavanje sukoba interesa te pravila o nadzoru pridržavanja tih zahtjeva od strane ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće:
 - (a) ovlaštene revizore i revizorska društva koji obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa;
 - (b) subjekte od javnog interesa.
2. Ova Uredba primjenjuje se ne dovodeći u pitanje Direktivu 2006/43/EZ.
3. Ako se u skladu s nacionalnim pravom propisuje ili dopušta da zadruga u smislu članka 2. točke 14. Direktive 2006/43/EZ, štedna banka ili slično društvo kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ ili društvo-kći ili pravni sljednik takve zadruge, štedna banka ili slično društvo kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ bude član neprofitnog subjekta za reviziju, država članica može odlučiti da se ova Uredba ili neke njene odredbe ne primjenjuju na zakonsku reviziju takvog subjekta, pod uvjetom da ovlašteni revizor koji obavlja zakonsku reviziju nekog od njegovih članova i osobe koje mogu biti u položaju da utječu na zakonsku reviziju poštuju načela neovisnosti utvrđena u Direktivi 2006/43/EZ.

⁽¹⁾ SL C 336, 6.11.2012., str. 4.

⁽²⁾ Odluka Komisije 2005/909/EZ od 14. prosinca 2005. o uspostavljanju skupine stručnjaka za savjetovanje Komisije i olakšavanje suradnje između sustava javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava (SL L 329, 16.12.2005., str. 38.).

4. Ako se u skladu s nacionalnim pravom propisuje ili dopušta da zadruga u smislu članka 2. točke 14. Direktive 2006/43/EZ, štedna banka ili slično društvo kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ ili društvo-kći ili pravni sljednik takve zadruge, štedna banka ili slično društvo kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ bude član neprofitnog subjekta za reviziju, objektivna, razumna i informirana strana zaključila bi da taj odnos koji se zasniva na članstvu ne dovodi u pitanje neovisnost ovlaštenog revizora, pod uvjetom da se, kada takav subjekt za reviziju obavlja zakonsku reviziju nekog od svojih članova, na ovlaštene revizore koji obavljaju zakonsku reviziju i na osobe koje mogu biti u položaju da utječu na zakonsku reviziju primjenjuju načela neovisnosti.

5. Država članica obavješćuje Komisiju i Odbor europskih tijela za nadzor revizije (dalje u tekstu „CEAOB”), iz članka 30., o takvim iznimnim situacijama u kojima se ne primjenjuje ova Uredba ili određene odredbe ove Uredbe. Ona dostavlja Komisiji i CEOB-u popis odredaba ove Uredbe koje se ne primjenjuju primijenjene na zakonsku reviziju subjekata iz stavka 3. ovog članka i razloge kojima se opravdava takvo neprimjenjivanje.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije utvrđene u članku 2. Direktive 2006/43/EZ, osim u vezi pojma „nadležno tijelo”, kako je predviđeno člankom 20. ove Uredbe.

GLAVA II.

UVJETI ZA OBAVLJANJE ZAKONSKE REVIZIJE SUBJEKATA OD JAVNOG INTERESA

Članak 4.

Naknade za obavljanje revizije

1. Naknade za pružanje usluga zakonske revizije subjektima od javnog interesa nisu uvjetovane naknade.

Ne dovodeći u pitanje članak 25. Direktive 2006/43/EZ, za potrebe prvog podstavka, uvjetovane naknade znači naknade za revizijske angažmane izračunate na prethodno utvrđenoj osnovi povezanoj s ishodom ili rezultatom transakcije ili rezultatom izvršenog posla. Naknade se ne smatraju uvjetovanim ako ih je utvrdio sud ili nadležno tijelo.

2. Ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo subjektu koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom, tijekom razdoblja od tri ili više uzastopnih financijskih godina, pruža nerezivorske usluge koje su različite od onih iz članka 5. stavka 1. ove Uredbe „ukupni iznos naknada za takve usluge ne smije prelaziti 70 % prosječnog iznosa naknada plaćenih u posljednje tri uzastopne financijske godine za usluge zakonske revizije subjekta koji je predmet revizije i, ako je to primjenjivo, njegova matičnog društva, društava pod njegovom kontrolom te konsolidiranih financijskih izvještaja te skupine poduzetnika.

Za potrebe ograničenja navedenih u prvom podstavku, isključuju se nerezivorske usluge koje su različite od onih iz članka 5. stavka 1., a koje zahtijeva zakonodavstvo Unije ili nacionalno zakonodavstvo.

Države članice mogu predvidjeti da nadležno tijelo može, na zahtjev ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, iznimno dopustiti da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo budu izuzeti od zahtjeva iz prvog podstavka s obzirom na subjekt kojemu se pruža usluga revizije na razdoblje koje ne prelazi dvije financijske godine.

3. Ako u svakoj od zadnje tri uzastopne financijske godine ukupne naknade primljene od subjekta od javnog interesa predstavljaju više od 15 % ukupnih naknada koje su primili ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ili, kada je to primjenjivo, revizor grupe koji obavlja zakonsku reviziju u svakoj od tih financijskih godina, takav ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ili, ovisno o slučaju, revizor grupe, dužni su o toj činjenici obavijestiti revizorski odbor te s revizorskim odborom raspraviti o prijetnjama svojoj neovisnosti i zaštitnim mehanizmima koji se primjenjuju za ublažavanje tih prijetnji. Revizorski odbor razmatra bi li revizijski angažman trebao biti podvrgnut provjeri kontrole kvalitete angažmana od strane drugog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva prije izdavanja revizorskog izvješća.

Ako naknade primljene od takvog subjekta od javnog interesa nastave premašivati 15 % ukupnih primljenih naknada takvog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ili, ovisno o slučaju, revizor grupe koji obavlja zakonsku reviziju, revizorski odbor na temelju objektivnih razloga donosi odluku o tome hoće li ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ili revizor grupe, tog subjekta ili skupine subjekata nastaviti obavljati zakonsku reviziju u dodatnom razdoblju koje u svakom slučaju ne smije biti dulje od dvije godine.

4. Države članice mogu primijeniti strože zahtjeve od onih predviđenih u ovom članku.

Članak 5.

Zabrana pružanja nerevizorskih usluga

1. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koji obavljaju zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa ili svi članovi mreže kojoj ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pripadaju, ne smiju pružati, izravno ili neizravno, subjektu koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili njegovim društvima koja su pod njegovom kontrolom u Uniji bilo koje zabranjene nerevizorske usluge tijekom

- (a) razdoblja između početka razdoblja koje je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvješća; i
- (b) financijske godine koja prethodi razdoblju iz točke (a) u vezi s uslugama navedenim u drugom podstavku točki (e).

Za potrebe ovog članka, zabranjene nerevizorske usluge znače:

- (a) porezne usluge povezane s:
 - i. pripremom poreznih obrazaca;
 - ii. porezom na plaće;
 - iii. carinom;
 - iv. pronalaženjem javnih subvencija i poreznih olakšica osim ako je u pogledu takvih usluga zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva;
 - v. pomoći u vezi s poreznim inspekcijama poreznih tijela osim ako je u pogledu takvih inspekcija zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva;
 - vi. izračunom izravnog i neizravnog poreza te odgođenog poreza;
 - vii. poreznim savjetovanjem;
- (b) usluge koje uključuju bilo kakvu ulogu u upravljanju ili donošenju odluka u subjektu koji je predmet revizije;
- (c) knjigovodstvene usluge te sastavljanje računovodstvenih evidencija i financijskih izvještaja;
- (d) usluge obračuna plaća;
- (e) osmišljavanje i provedba postupaka unutarnje kontrole ili upravljanja rizikom povezanih s pripremom i/ili nadzorom financijskih informacija ili osmišljavanje i provedba tehnoloških sustava za financijske informacije;

- (f) usluge procjene vrijednosti, uključujući procjene vrijednosti povezane s aktuarskim uslugama ili pomoćnim uslugama u sudskim sporovima;
 - (g) pravne usluge povezane s:
 - i. općim savjetovanjem;
 - ii. pregovaranjem u ime subjekta koji je predmet revizije; i
 - iii. pravnim zastupanjem u rješavanju sudskih sporova;
 - (h) usluge u vezi s funkcijom unutarnje revizije revidiranog subjekta;
 - i. usluge povezane s financiranjem, strukturom i dodjelom kapitala te investicijskom strategijom subjekta koji je predmet revizije, osim pružanja usluga u vezi s financijskim izvještajima, poput izdavanje pisama podrške u vezi s prospektima koje je izdao subjekt koji je predmet revizije;
 - (j) promicanje dionica, trgovanje dionicama ili preuzimanje izdanja dionica subjekta koji je predmet revizije;
 - (k) usluge ljudskih resursa povezane s:
 - i. upravom koja je na takvoj poziciji da može značajno utjecati na sastavljanje računovodstvenih evidencija ili financijskih izvještaja koji su predmet zakonske revizije, pri čemu te usluge obuhvaćaju:
 - traženje ili izbor kandidata za to mjesto; ili
 - provjere referenci kandidata za ta mjesta;
 - ii. strukturiranjem modela organizacije; i
 - iii. kontrolom troškova.
2. Države članice mogu zabraniti usluge koje nisu one navedene u stavku 1. ako smatraju da te usluge predstavljaju prijetnju neovisnosti. Države članice priopćuju Komisiji sva dodavanja na popis iz stavka 1.
3. Odstupajući od stavka 1. drugog podstavka, države članice mogu dopustiti pružanje usluga iz točke (a) podtočke i., točke (a) podtočaka od iv. do vii. i točke (f) ako su ispunjeni sljedeći zahtjevi:
- (a) te usluge nemaju izravan ili imaju beznačajan utjecaj, odvojeno ili u ukupnom iznosu, na financijske izvještaje koji su predmet revizije;
 - (b) procjena utjecaja na financijske izvještaje koji su predmet revizije je sveobuhvatno dokumentirana i objašnjena u dodatnom izvješću revizorskom odboru iz članka 11.; i
 - (c) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poštuju načela neovisnosti iz Direktive 2006/43/EZ.
4. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koji obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa te svi članovi mreže ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pripadaju takvoj mreži, smiju pružiti subjektu koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom nerezivorske usluge koje nisu zabranjene nerezivorske usluge iz stavaka 1. i 2., podložno odobrenju revizorskog odbora nakon što je on na odgovarajući način procijenio prijetnje neovisnosti i primijenjene zaštitne mehanizme u skladu s člankom 22.b Direktive 2006/43/EZ. Revizorski odbor, ako je to primjenjivo, izdaje smjernice za usluge iz stavka 3.

Države članice mogu uspostaviti stroža pravila kojima određuju uvjete pod kojima ovlašteni revizor, revizorsko društvo ili član mreže kojoj pripada ovlašteni revizor ili revizorsko društvo mogu pružati nerezivorske usluge koje nisu zabranjene nerezivorske usluge iz stavka 1. subjektu koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom.

5. Ako član mreže, kojoj pripada ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa, pruža bilo koje nerevizorske usluge iz stavaka 1. i 2. ovog članka, poduzetnik osnovan u trećoj zemlji kojeg kontrolira subjekt od javnog interesa koji je predmet revizije, ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dužni su procijeniti bi li njihova neovisnost bila dovedena u pitanje takvim pružanjem usluga od strane člana mreže.

Ako je njihova neovisnost ugrožena, ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dužni su, ako je to primjenjivo, upotrijebiti zaštitne mehanizme kako bi se ublažile prijetnje koje uzrokuje takvo pružanje usluga u trećoj zemlji. Ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo mogu nastaviti obavljati zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa samo ako mogu opravdati, u skladu s člankom 6. ove Uredbe i člankom 22.b Direktive 2006/43/EZ, da takvo pružanje usluga ne utječe na njihovu stručnu prosudbu i na revizorsko izvješće.

Za potrebe ovog stavka:

- (a) sudjelovanje u donošenju odluka subjekta koji je predmet revizije te pružanje usluga iz stavka 1. drugog podstavka točaka (b), (c) i (e) u svim se slučajevima smatra utjecanjem na takvu neovisnost koje nije moguće ublažiti nikakvim zaštitnim mehanizmima.
- (b) smatra se da pružanje usluga iz stavka 1. drugog podstavka osim iz njegovih točaka (b), (c) i (e) utječe na tu neovisnost te stoga zahtijeva zaštitne mehanizme kojima bi se ublažile time prouzročene prijetnje.

Članak 6.

Priprema zakonske revizije i procjena prijetnji neovisnosti

1. Prije prihvaćanja ili nastavka angažmana na zakonskoj reviziji nad subjektom od javnog interesa, ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo moraju procijeniti i dokumentirati, uz odredbe članka 22.b Direktive 2006/43/EZ, sljedeće:

- (a) ispunjavaju li zahtjeve iz članka 4. i 5. ove Uredbe;
- (b) poštuju li se uvjeti iz članka 17. ove Uredbe;
- (c) ne dovodeći u pitanje Direktivu 2005/60/EZ, integritet članova nadzornog, upravnog i upravljačkog tijela subjekata od javnog interesa.

2. Ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dužni su:

- (a) svake godine pisanim putem potvrditi revizorskom odboru da su ovlaštenu revizor, revizorsko društvo i partneri, viši upravitelji i upravitelji koji obavljaju zakonsku reviziju neovisni od subjekta koji je predmet revizije;
- (b) raspraviti s revizorskim odborom prijetnje svojoj neovisnosti i zaštitne mehanizme za ublažavanje tih prijetnji, koje su dokumentirali na temelju stavka 1.

Članak 7.

Nepravilnosti

Ne dovodeći u pitanje članak 12. ove Uredbe i Direktivu 2005/60/EZ, ako ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo koji obavljaju zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa sumnjaju ili imaju opravdane razloge za sumnju da su se pojavile ili da se mogu pojaviti nepravilnosti, uključujući prijevaru, u vezi s financijskim izvještajima subjekta koji je predmet revizije, ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dužni su o tome obavijestiti subjekt koji je predmet revizije te pozvati taj subjekt da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje tih nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti.

Ako revidirani ne istraži taj slučaj, ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dužni su obavijestiti tijela nadležna za istraživanje tih nepravilnosti koja su odredile države članice.

Priopćavanje u dobroj vjeri tim tijelima svih nepravilnosti iz prvog podstavka od strane ovlaštenih revizora ili revizorskih društava ne predstavlja kršenje ograničenja o objavljivanju podataka koje je definirano ugovorom ili zakonima.

Članak 8.

Provjera kontrole kvalitete angažmana

1. Prije izdavanja izvješća iz članaka 10. i 11. provodi se provjera kontrole kvalitete angažmana (u daljnjem tekstu ovog članka: ispitivanje) kako bi se ocijenilo jesu li ovlašteni revizor ili glavni partner za reviziju mogli razumno doći do mišljenja i zaključaka u nacrtima tih izvješća.
2. Provjeru provodi nadzornik kontrole kvalitete angažmana (u daljnjem tekstu ovog članka: nadzornik). Nadzornik je ovlašteni revizor koji nije uključen u provođenje zakonske revizije na koju se odnosi provjera.
3. Odstupajući od stavka 2., ako zakonsku reviziju obavlja revizorsko društvo i ako su svi ovlašteni revizori uključeni u obavljanje zakonske revizije ili ako zakonsku reviziju obavlja ovlašteni revizor, a ovlašteni revizor nije partner u revizorskom društvu ili njegov zaposlenik, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su organizirati da provjeru provede neki drugi ovlašteni revizor. Priopćavanje dokumenata ili informacija neovisnom nadzorniku za potrebe ovog članka ne predstavlja kršenje obveze čuvanja poslovne tajne. Dokumenti ili informacije priopćeni nadzorniku za potrebe ovog članka podložni su obvezi čuvanja poslovne tajne.
4. Prilikom provjere, nadzornik bilježi barem sljedeće:
 - (a) usmene i pisane informacije ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju koje potvrđuju važne prosudbe kao i glavne nalaze provedenih revizijskih postupaka i zaključke tih nalaza, bili oni ili ne na zahtjev;
 - (b) mišljenje ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju kako je zabilježeno u nacrtima izvješća iz članaka 10. i 11.;
5. Provjerom se ocjenjuju barem sljedeći elementi:
 - (a) neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva u odnosu na subjekt koji je predmet revizije;
 - (b) značajni rizici koji su relevantni za zakonsku reviziju, a koje su ovlašteni revizor ili glavni partner za reviziju uočili tijekom provođenja zakonske revizije i mjere koje su poduzeli za primjereno upravljanje tim rizicima;
 - (c) obrazloženje ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju, posebno u vezi s razinom bitnosti i značajnim rizicima iz točke (b);
 - (d) svaki zahtjev za savjet vanjskih stručnjaka te primjena tog savjeta;
 - (e) priroda i opseg ispravljenih i neispravljenih pogrešnih prikazivanja u financijskim izvještajima uočenih tijekom provođenja revizije;
 - (f) teme o kojima se raspravlja s revizorskim odborom i upravom i/ili nadzornim tijelima subjekta koji je predmet revizije;
 - (g) teme o kojima se raspravlja s nadležnim tijelima i, kada je to primjenjivo, s ostalim trećim stranama;
 - (h) podržavaju li dokumenti i informacije koje je nadzornik odabrao iz spisa mišljenje ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju kao što je navedeno u nacrtu izvješća iz članaka 10. i 11.

6. Nadzornik raspravlja o rezultatima provjere s ovlaštenim revizorom ili glavnim partnerom za reviziju. Revizorsko društvo uspostavlja postupke o načinu rješavanja nesporazuma između glavnog partnera za reviziju i nadzornika.

7. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo i nadzornik čuvaju rezultate provjere, zajedno s razmatranjima na kojima se temelje ti rezultati.

Članak 9.

Međunarodni revizijski standardi

Komisija je ovlaštena u skladu s člankom 39. putem delegiranih akata donijeti međunarodne revizijske standarde iz članka 26. Direktive 2006/43/EZ u području revizorske prakse i neovisnosti te unutarnjeg nadzora kontrole ovlaštenih revizora i revizorskih društava za potrebe njihove primjene unutar Unije, pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve iz članka 26. stavka 3. točaka (a), (b) i (c) Direktive 2006/43/EZ i ne izmjenjuju zahtjeve iz ove Uredbe niti dopunjuju njene zahtjeve osim onih koji su određeni u člancima 7., 8. i 18. ove Uredbe.

Članak 10.

Revizorsko izvješće

1. Ovlašteni revizor(-i) ili revizorsko(-a) društvo(-a) u revizorskom izvješću predstavljaju rezultate zakonske revizije subjekta od javnog interesa.

2. Revizorsko izvješće sastavlja se u skladu s odredbama članka 28. Direktive 2006/43/EZ i dodatno barem:

- (a) navodi tko je ili koje je tijelo imenovalo ovlaštenog(-e) revizora(-e) ili revizorsko(-a) društvo(-a);
- (b) navodi datum imenovanja i razdoblje ukupnog neprekinutog angažmana, uključujući prethodna produljenja i ponovna imenovanja ovlaštenih revizora ili revizorskih društava
- (c) iznosi kao potporu revizorskom mišljenju, sljedeće informacije:
 - i. opis najznačajnijih procijenjenih rizika bitno pogrešnog prikazivanja, uključujući i procijenjene rizike bitno pogrešnog prikazivanja zbog prijevare;
 - ii. sažetak odgovora revizora na te rizike te
 - iii. ako je relevantno, najvažnija zapažanja o tim rizicima.

Ako je to mjerodavno za prethodno navedene, u revizorskom izvješću sadržane informacije o svakom relevantnom procijenjenom riziku bitno pogrešnog prikazivanja, revizorsko izvješće sadrži jasno upućivanje na relevantne, u financijskim izvještajima priopćene, informacije.

(d) objašnjava do koje se mjere zakonska revizija smatra sposobnom otkriti nepravilnosti, uključujući prijevaru;

(e) potvrđuje da je revizorsko mišljenje dosljedno s dodatnim izvješćem revizorskom odboru iz članka 11.;

(f) izjavljuje da prilikom obavljanja revizije nisu pružane zabranjene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. i da su ovlašteni revizori ili revizorska društva tijekom obavljanja revizije (ostali) neovisni o subjektu koji je predmet revizije;

(g) navodi sve usluge, uz zakonsku reviziju, koje su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pružili subjektu koji je predmet revizije i njegovim društvima koja su pod njegovom kontrolom, a koje nisu bile priopćene u izvješću o upravljanju ili financijskim izvještajima.

Države članice mogu utvrditi dodatne zahtjeve u odnosu na sadržaj revizorskog izvješća.

3. Osim kako se zahtijeva u stavku 2. točki (e), revizorsko izvješće ne smije sadržavati nikakva unakrsna upućivanja na dodatno izvješće revizorskom odboru iz članka 11. Revizorsko izvješće mora biti napisano jasnim i nedvosmislenim jezikom.

4. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne smiju koristiti naziv niti jednog nadležnog tijela na način koji bi ukazivao ili sugerirao da to tijelo podržava ili odobrava neko revizorsko izvješće.

Članak 11.

Dodatno izvješće za revizorski odbor

1. Ovlašteni revizori ili revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa dostavljaju dodatno izvješće revizorskom odboru subjekta koji je predmet revizije ne kasnije od datuma podnošenja revizorskog izvješća iz članka 10. Države članice mogu dodatno tražiti da se to dodatno izvješće dostavi upravnom ili nadzornom tijelu subjekta koji je predmet revizije.

Ako subjekt koji je predmet revizije nema revizorski odbor, dodatno izvješće se podnosi tijelu koje obavlja jednakovrijedne funkcije kao revizorski odbor unutar subjekta koji je predmet revizije. Države članice mogu dopustiti revizorskom odboru da objavi to dodatno izvješće trećim stranama kako je predviđeno u njihovom nacionalnom pravu.

2. Dodatno izvješće revizorskom odboru u pisanom je obliku. Ono objašnjava rezultate provedene zakonske revizije te barem:

- (a) obuhvaća izjavu o neovisnosti iz članka 6. stavka 2. točke (a);
- (b) ako je zakonsku reviziju provelo revizorsko društvo, izvješće navodi svakog glavnog partnera za reviziju koji je bio uključen u reviziju;
- (c) ako su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dogovorili da bilo koji dio njihovih aktivnosti obavlja drugi ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koje nije član iste mreže, ili su koristili rad vanjskih stručnjaka, izvješće navodi tu činjenicu i potvrđuje da su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo primili potvrdu od drugog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i/ili vanjskog stručnjaka o njihovoj neovisnosti;
- (d) opisuje narav, učestalost i opseg komunikacije s revizorskim odborom ili tijelom koji obavlja jednakovrijedne funkcije u subjektu koji je predmet revizije, upravljačkim tijelom i upravnim ili nadzornim tijelom subjekta koji je predmet revizije, uključujući datume sastanaka s tim tijelima;
- (e) uključuje opis opsega i vremenskog plana revizije;
- (f) ako je imenovano više od jednog revizora ili revizorskih društava, opisuje podjelu zadaća između ovlaštenih revizora i/ili revizorskih društava;
- (g) opisuje korištenu metodologiju, uključujući koje su kategorije bilance bile izravno potvrđene, a koje kategorije su bile potvrđene na temelju testiranja sustava i testiranja usklađenosti, uključujući objašnjenje svih značajnih odstupanja u ponderiranju testiranja sustava i testiranja usklađenosti u usporedbi s prethodnom godinom, čak i kada su zakonsku reviziju prethodne godine obavili drugi ovlašteni revizor(i) ili revizorsko(-a) društvo(-a);
- (h) objavljuje kvantitativnu razinu značajnosti koja se primjenjuje na provođenje zakonske revizije za financijske izvještaje u cjelini te, kada je to primjenjivo, razinu ili razine značajnosti za određene klase transakcija, bilanci ili otkrivanja podataka o transakcijskim računima, te objavljuje kvalitativne faktore koji su razmatrani prilikom određivanja razine značajnosti;
- (i) izvješćuje i objašnjava mišljenja o događajima ili okolnostima koji su uočeni pri reviziji, a koji bi mogli pobuditi značajnu sumnju u sposobnost subjekta da i dalje uspješno posluje i predstavljaju li oni značajnu neizvjesnost, te navodi sažetak svih jamstava, pisama podrške, poduzeća za javne intervencije i drugih mjera potpore koje se uzelo u obzir prilikom procjene uspješnog poslovanja;

- (j) izvješćuje o svim bitnim nedostacima u sustavu unutarnjeg financijskog nadzora subjekta koje je predmet revizije ili, u slučaju konsolidiranih financijskih izvještaja, u sustavu unutarnjeg financijskog nadzora matičnog društva, kao i u sustavu računovodstva. Za svaki takav bitan nedostatak u dodatnom se izvješću navodi je li uprava riješila nedostatak o kojem je riječ ili ne;
- (k) izvješćuje o svim značajnim pitanjima koja uključuju stvarno nepoštivanje zakona i propisa ili statuta ili sumnju u njihovo nepoštovanje, a koja su utvrđena tijekom revizije, ako ih se smatra relevantnima za ispunjavanje zadaća revizorskog odbora;
- (l) izvješćuje i procjenjuje metode vrednovanja koje se primjenjuju na različite stavke godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući utjecaj promjena tih metoda;
- (m) u slučaju zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja objašnjava opseg konsolidacije i kriterije za isključenje koji su primijenjeni od strane subjekta koji je predmet revizije na nekonsolidirane subjekte, ako ih ima, koje je primijenio subjekt koji je predmet revizije te jesu li ti kriteriji primijenjeni u skladu s okvirom financijskog izvještavanja;
- (n) ako je to primjenjivo, ukazuje na svaki revizorski posao koji je obavio/su obavili revizor(-i) iz trećih zemalja, ovlašteni revizor(-i), revizorski subjekt(-i) iz trećih zemalja ili revizorsko(-a) društvo(-a) u vezi sa zakonskom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, a koji nisu članovi iste mreže kojoj pripada revizor konsolidiranih financijskih izvještaja;
- (o) navodi je li subjekt koji je predmet revizije pružio sva tražena objašnjenja i dokumente;
- (p) izvješćuje o:
 - i. svim značajnim poteškoćama na koje se naišlo tijekom zakonske revizije;
 - ii. svim značajnim pitanjima koja proizlaze iz zakonske revizije, a o kojima se raspravljalo ili koja su bila predmet korespondencije s upravom i
 - iii. svim drugim pitanjima koja proizlaze iz zakonske revizije, a koja su, prema stručnoj ocjeni revizora, važna za nadzor nad procesom financijskog izvještavanja.

Države članice mogu utvrditi dodatne zahtjeve u odnosu na sadržaj dodatnog izvješća za revizorski odbor.

Na zahtjev ovlaštenog revizora, revizorskog društva ili revizorskog odbora, ovlašteni revizor(i) ili revizorsko(-a) društvo (-a) raspravlja/raspravljaju o ključnim pitanjima proizašlim iz zakonske revizije, navedenim u dodatnom izvješću revizorskom odboru, a posebno u prvom podstavku točki (j), s revizorskim odborom, upravnim tijelom ili, ako je to primjenjivo, nadzornim tijelom subjekta koji je predmet revizije.

3. Ako je istodobno angažirano više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i ako je između njih došlo do neslaganja u vezi s postupcima revizija, računovodstvenim pravilima ili bilo kojeg pitanja u vezi s provođenjem zakonske revizije, razlozi takvog neslaganja bit će objašnjeni u dodatnom izvješću revizorskom odboru.

4. Dodatno izvješće revizorskom odboru mora biti potpisano i datirano. U slučaju kada zakonsku reviziju obavlja revizorsko društvo, dodatno izvješće revizorskom odboru potpisuje ovlašteni revizori koji obavljaju zakonsku reviziju u ime revizorskog društva.

5. Na zahtjev te u skladu s nacionalnim pravom, ovlašteni revizori ili revizorska društva dužni su bez odlaganja učiniti dodatno izvješće dostupnim nadležnim tijelima u smislu članka 20. stavka 1.

Članak 12.

Izviješćivanje nadzornicima subjekata od javnog interesa

1. Ne dovodeći u pitanje članak 55. Direktive 2004/39/EZ, članak 63. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, članak 15. stavak 4. Direktive 2007/64/EZ, članak 106. Direktive 2009/65/EZ, članak 3. stavak 1. Direktive 2009/110/EZ i članak 72. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa dužni su bez odgode izvještavati nadležna tijela koja nadziru taj subjekt od javnog interesa ili, ako je tako odredila dotična država članica, nadležno tijelo odgovorno za nadzor ovlaštenog revizora ili revizorskog društva o svakoj informaciji koja se odnosi na taj subjekt od javnog interesa, a o kojoj su dobili saznanja tijekom obavljanja zakonske revizije i koja može dovesti do jednog od sljedećeg:

- (a) bitnog kršenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju, prema potrebi, uvjeti za izdavanje odobrenja za rad ili koji posebno uređuju obavljanje djelatnosti takvih subjekata od javnog interesa;
- (b) bitne prijetnje ili sumnje koja se odnosi na trajno funkcioniranje subjekta od javnog interesa;
- (c) odbijanja izdavanja revizorskog mišljenja o financijskim izvještajima ili izdavanja negativnog ili uvjetnog mišljenja.

Ovlašteni revizori ili revizorska društva također su dužni izvijestiti o svim informacijama iz prvo podstavka točaka (a), (b) ili (c) za koje su saznali tijekom obavljanja zakonske revizije poduzeća usko povezanog sa subjektom od javnog interesa, za koji oni također obavljaju zakonsku reviziju. Za potrebe ovog članka, „uska veza” ima značenje koje je za taj pojam određeno u članku 4. stavku 1. točki 38. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.

Države članice mogu zahtijevati dodatne informacije od ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ako je to potrebno za djelotvoran nadzor financijskog tržišta, kako je predviđeno u nacionalnom pravu.

2. Mora se uspostaviti djelotvoran dijalog između nadležnih tijela koja nadziru kreditne institucije i osiguravajuća društva, s jedna strane, te ovlaštenog/ih revizora i revizorskog/ih društva/ava koji obavljaju zakonsku reviziju tih institucija i poduzetnika, s druge strane. Odgovornost za poštovanje tog zahtjeva zajednički dijele obje strane koje sudjeluju u dijalogu.

Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) i CEAOB dužni su, najmanje jednom godišnje, organizirati sastanak s ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima ili mrežama koje obavljaju zakonske revizije svih globalnih sustavno važnih financijskih institucija koje su ovlaštene unutar Unije, kako je utvrđeno na međunarodnoj razini, kako bi informirali ESRB o zbivanjima u sektoru ili značajnim zbivanjima u tim sustavno važnim financijskim institucijama.

U svrhu pojednostavljenja izvršenja zadataka iz prvog podstavka, Europsko nadzorno tijelo (Europsko tijelo za bankarstvo – EBA) i Europsko nadzorno tijelo (Europsko tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje – EIOPA) izdaju smjernice namijenjene nadležnim tijelima koja nadziru kreditne institucije i osiguravajuća društva, uzimajući u obzir postojeću nadzornu praksu, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i ovisno o slučaju člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju poslova osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zahtjevima nadzora za kreditne institucije i investicijska društva i kojom se izmjenjuje Uredba (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

3. Priopćavanje u dobroj vjeri nadležnim tijelima ili ESRB-u i CEAOB-u svih informacija iz stavka 1. ili svih informacija koje su proizašle tijekom dijaloga predviđenog u stavku 2. od strane ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ili mreže, kada je to primjenjivo, ne predstavlja kršenje nikakvih ugovornih ili pravnih ograničenja o objavljivanju podataka.

Članak 13.

Izvješće o transparentnosti

1. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koji obavljaju zakonsku/e reviziju/e subjekata od javnog interesa objavljuju godišnje izvješće o transparentnosti najkasnije četiri mjeseca od kraja svake financijske godine. To izvješće o transparentnosti objavljuje se na internetskom stranici ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i ostaje na tom web-mjestu najmanje pet godina od datuma objave na internetskom stranici. Ako je ovlašteni revizor zaposlenik revizorskog društva, revizorsko društvo odgovorno je za obveze iz ovog članka.

Ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu dopušteno je ažurirati svoje objavljeno godišnje izvješće o transparentnosti. U tom slučaju ovlašteni revizor ili revizorsko društvo navode da je to ažurirana verzija izvješća, dok originalna verzija izvješća ostaje dostupna na internetskoj stranici.

Ovlašteni revizori i revizorska društva obavješćuju nadležna tijela da je izvješće o transparentnosti objavljeno na internetskoj stranici ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ili da je ažurirano, ovisno o slučaju.

2. Godišnje izvješće o transparentnosti uključuje barem sljedeće:

- (a) opis pravne strukture i vlasništva revizorskog društva;
- (b) ako su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo članovi mreže
 - i. opis mreže te pravnih i strukturnih aranžmana u mreži;
 - ii. ime svakog ovlaštenog revizora koji djeluje kao samostalni revizor ili revizorskog društva koje je član mreže;
 - iii. zemlje u kojima su svaki ovlašteni revizor koji djeluje kao samostalni revizor ili revizorsko društvo koje je član mreže kvalificirani kao ovlašteni ili imaju svoj registrirani ured, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja;
 - iv. ukupan promet koji ostvare ovlašteni revizori koji djeluju kao samostalni revizori i revizorska društva koja su članovi mreže, koji proizlazi iz zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja.
- (c) opis upravljačke strukture revizorskog društva;
- (d) opis unutarnjeg sustava kontrole kvalitete ovlaštenog revizora ili revizorskog društva te izjavu upravnog ili upravljačkog tijela o djelotvornosti njegova rada;
- (e) naznaku kada je provedena posljednja provjera osiguranja kvalitete iz članka 26.;
- (f) popis subjekata od javnog interesa za koje su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo proveli zakonske revizije tijekom prethodne financijske godine;
- (g) izjavu koja se odnosi na neovisnost rada ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kojom se također potvrđuje da je provedena unutarnja provjera pridržavanja zahtjeva o neovisnosti;
- (h) izjavu o politici ovlaštenog revizora ili revizorskog društva u vezi sa stalnim obrazovanjem ovlaštenih revizora iz članka 13. Direktive 2006/43/EZ;

- (i) informacije koje se tiču osnove za nagrađivanje partnera u revizorskim društvima;
- (j) opis politike ovlaštenog revizora ili revizorskog društva u vezi s rotiranjem glavnih partnera za reviziju i zaposlenika u skladu s člankom 17. stavkom 7.;
- (k) ako nisu navedene u njegovim financijskom izvještajima u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 2013/34/EU, informacije o ukupnom prometu ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, podijeljenom na sljedeće stavke:
 - i. prihodi od zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa i subjekata koji pripadaju skupini poduzetnika čije je matično društvo subjekt od javnog interesa,
 - ii. prihodi od zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja drugih subjekata;
 - iii. prihodi od dozvoljenih nerevizorskih usluga subjektima koji su predmet revizije koju obavlja ovlašteni revizor ili revizorsko društvo; i
 - iv. prihodi od pružanja nerevizorskih usluga drugim subjektima.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo mogu u iznimnim slučajevima odlučiti ne objaviti informacije koje se zahtijevaju na temelju točke (f) prvog podstavka ako je to neophodno za ublažavanje neposrednih i značajnih prijetnji osobnoj sigurnosti bilo koje osobe. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo moraju moći dokazati nadležnom tijelu postojanje takve prijetnje.

3. Izvješće o transparentnosti potpisuju ovlašteni revizor ili revizorsko društvo.

Članak 14.

Pružanje informacija nadležnim tijelima

Ovlašteni revizori ili revizorska društva godišnje predaju svom nadležnom tijelu popis subjekata od javnog interesa koji su bili predmet revizije prema prihodu koji su stekli od njih, a ti prihodi moraju biti podijeljeni u:

- (a) prihode od zakonske revizije;
- (b) prihode od nerevizorskih usluga koje nisu usluge iz članka 5. stavka 1. koje zahtijeva zakonodavstvo Unije ili nacionalno zakonodavstvo; i
- (c) prihode od nerevizorskih usluga koje nisu usluge iz članka 5. stavka 1. koje ne zahtijeva zakonodavstvo Unije ili nacionalno zakonodavstvo.

Članak 15.

Vođenje evidencije

Ovlašteni revizori i revizorska društva čuvaju dokumente i informacije iz članka 4. stavka 3., članka 6., članka 7., članka 8. stavaka od 4. do 7., članaka 10. i 11., članka 12. stavaka 1. i 2., članka 14., članka 16. stavaka 2., 3. i 5. ove Uredbe te iz članaka 22.b, 24.a, 24.b, 27. i 28. Direktive 2006/43/EZ tijekom razdoblja od najmanje pet godina od nastanka takvih dokumenata ili informacija.

Države članice mogu zahtijevati od ovlaštenih revizora i revizorskih društava da čuvaju dokumente i informacije iz prvog podstavka tijekom duljeg vremenskog razdoblja u skladu s njihovim pravilima o zaštiti osobnih podataka i upravnim te sudskim postupcima.

GLAVA III.

IMENOVANJE OVLAŠTENIH REVIZORA ILI REVIZORSKIH DRUŠTAVA OD STRANE SUBJEKATA OD JAVNOG INTERESA*Članak 16.***Imenovanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava**

1. Za potrebe primjene članka 37. stavka 1. Direktive 2006/43/EZ, za imenovanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava od strane subjekata od javnog interesa primjenjuju se uvjeti iz stavka 2. do 5. ovog članka, ali mogu podlijegati stavku 7.

Ako se primjenjuje članak 37. stavak 2. Direktive 2006/43/EZ, subjekt od javnog interesa obavješćuje nadležno tijelo o korištenju alternativnih sustava ili načina navedenih u tom članku. U tom slučaju, ne primjenjuju se stavci od 2. do 5. ovog članka.

2. Revizorski odbor podnosi preporuku upravnom ili nadzornom tijelu subjekta koji je predmet revizije za imenovanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava.

Osim u slučaju obnavljanja revizijskog angažmana u skladu s člankom 17. stavcima 1. i 2., preporuka mora biti opravdana i sadržavati barem dva moguća kandidata za revizijski angažman, a revizorski odbor dužan je izraziti svoje opravdano opredjeljenje za jednog od njih.

Revizorski odbor u svojoj preporuci navodi da na sastavljanje preporuke nije utjecala treća strana te da mu nije nametnuta nikakva klauzula poput one navedene u stavku 6.

3. Osim u slučaju obnavljanja revizijskog angažmana u skladu s člankom 17. stavcima 1. i 2.1., preporuka revizorskog odbora iz stavka 2. ovog članka priprema se nakon postupka odabira koji je organizirao subjekt koji je predmet revizije, uz poštovanje sljedećih kriterija:

- (a) subjekt koji je predmet revizije ima pravo pozvati ovlaštene revizore ili revizorska društva da podnesu prijedloge pružanja usluge zakonske revizije pod uvjetom da se poštuje članak 17. stavak 3. i da organizacija natječajnog postupka ni na koji način ne onemogućuje sudjelovanje u postupku odabira društvima koja su primile manje od 15 % ukupnih naknada za obavljanje reviziju od subjekata od javnog interesa u predmetnoj državi članici u prethodnoj kalendarskoj godini;
- (b) subjekt koji je predmet revizije priprema natječajnu dokumentaciju namijenjenu pozvanim ovlaštenim revizorima ili revizorskim društvima. Natječajna dokumentacija omogućuje im da razumiju poslovanje subjekta koji je predmet revizije te vrstu zakonske revizije koju je potrebno provesti. Natječajna dokumentacija sadrži transparentne i nediskriminirajuće kriterije za odabir koje subjekt koji je predmet revizije koristi pri ocjeni prijedloga koje su sastavili ovlašteni revizori ili revizorska društva;
- (c) subjekt koji je predmet revizije može samostalno odrediti postupak odabira te može voditi izravne pregovore sa zainteresiranim ponuditeljima tijekom postupka;
- (d) ako, u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, nadležna tijela iz članka 20. zahtijevaju od ovlaštenih revizora i revizorskih društava da poštuju određene standarde kvalitete, ti standardi moraju biti obuhvaćeni natječajnom dokumentacijom;
- (e) subjekt koji je predmet revizije ocjenjuje prijedloge koje su podnijeli ovlašteni revizori ili revizorska društva u skladu s kriterijima za odabir koji su prethodno određeni u natječajnoj dokumentaciji. Subjekt koji je predmet revizije priprema izvješće o zaključcima postupka odabira koji odobrava revizorski odbor. Subjekt koji je predmet revizije i revizorski odbor razmatraju sve nalaze ili zaključke svakog inspekcijskog izvješća o ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu iz članka 26. stavka 8. koji su podnijeli zahtjev, a koja je objavilo nadležno tijelo na temelju članka 28. točke (d);

- (f) subjekt koji je predmet revizije u mogućnosti je nadležnom tijelu iz članka 20. na zahtjev dokazati da je postupak odabira proveden na pravedan način.

Revizorski odbor odgovoran je za postupak odabira iz prvog podstavka.

Za potrebe prvog podstavka točke (a), nadležno tijelo iz članka 20. stavka 1. objavljuje popis ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji se ažurira na godišnjoj bazi. Nadležno tijelo koristi informacije koje pružaju ovlašteni revizori i revizorska društva na temelju članka 14. kako bi izradila relevantne izračune.

4. Subjekti od javnog interesa koji udovoljavaju kriterijima iz članka 2. stavka 1. točaka (f) i (t) Direktive 2003/71/EZ nisu obvezni primijeniti postupak odabira iz stavka 3.

5. Prijedlog upućen na glavnoj skupštini dioničara ili članovima subjekta koji je predmet revizije kojim se predlaže imenovanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava mora sadržavati preporuku i opredjeljenje iz stavka 2. koje je donio revizorski odbor ili tijelo koje obavlja jednakovrijedne funkcije.

Ako prijedlog odstupa od opredjeljenja revizorskog odbora, u prijedlogu se navode razlozi za odstupanje od preporuke revizorskog odbora. Međutim, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo preporučeni od strane upravnog ili nadzornog tijela morali su sudjelovati u postupku odabira opisanom u stavku 3. Ovaj se podstavak ne primjenjuje ako dužnosti revizorskog odbora obnaša upravno ili nadzorno tijelo.

6. Ništetna je svaka klauzula ugovora, koji su sklopili subjekt od javnog interesa i treća strana, kojom se ograničava izbor glavne skupštine dioničara ili članova tog subjekta, kako je navedeno u članku 37. Direktive 2006/43/EZ, na određene kategorije ili popise ovlaštenih revizora ili revizorskih društava u vezi imenovanja određenog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva za obavljanje zakonske revizije tog subjekta.

Subjekt od javnog interesa obavješćuje nadležno tijelo iz članka 20. izravno i bez odlaganja o svakom pokušaju treće strane da nametne takvu ugovornu odredbu ili na drugi način nepravilno utječe na odluku glavne skupštine dioničara ili članova o izboru ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.

7. Države članice mogu odlučiti da subjekti od javnog interesa u određenim okolnostima imenuju minimalan broj ovlaštenih revizora ili revizorskih društava i određuju uvjete kojima se uređuju odnosi među imenovanim ovlaštenim revizorima ili revizorskim društvima.

Ako država članica odredi bilo koji takav zahtjev, o tome obavješćuje Komisiju i njeno relevantno europsko nadzorno tijelo.

8. Ako subjekt koji je predmet revizije ima odbor za imenovanje u kojem dioničari ili članovi imaju znatan utjecaj te čija je zadaće sastaviti preporuke za odabir revizora, države članice mogu dopustiti tom odboru za imenovanje da obavlja funkcije revizorskog odbora koje su utvrđene u ovom članku te zahtijevati da podnese preporuke iz stavka 2. na glavnoj skupštini dioničara ili članova.

Članak 17.

Trajanje revizijskog angažmana

1. Subjekt od javnog interesa dužan je imenovati ovlaštenog revizora ili revizorsko društvo za početni angažman od najmanje godine dana. Angažman se može produljiti.

Početni angažman određenog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i kombinacija tog angažmana uz njegovo obnavljanje ne smiju prelaziti najdulje razdoblje od deset godina.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu

(a) zahtijevati da početni angažman iz stavka 1. traje kroz razdoblje dulje od jedne godine;

(b) odrediti najdulje razdoblje kraće od deset godina za angažmane iz stavka 1. drugog podstavka.

3. Nakon isteka najduljeg razdoblja angažmana iz stavka 1. drugog podstavka ili iz stavka 2. točke (b) ili nakon isteka razdoblja angažmana koji su produljeni u skladu sa stavcima 4. ili 6., ovlašteni revizor ili revizorsko društvo te, kada je to primjenjivo, bilo koji član njihovih mreža u Uniji ne smiju sljedeće četiri godine obavljati zakonsku reviziju istog subjekta od javnog interesa.

4. Odstupajući od stavaka 1. i 2. i stavka 2. točke (b), države članice mogu predvidjeti da se najdulja razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. točke (b) mogu produljiti na najdulje razdoblje od:

(a) dvadeset godina, ako se postupak javnog natječaja za zakonsku reviziju provodi u skladu s člankom 16. stavcima od 2. do 5. i proizvodi učinke nakon isteka najduljeg razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. točke (b) ili

(b) dvadeset četiri godine, ako je nakon isteka najduljeg razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka i stavka 2. točke (b) istodobno angažirano više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva pod uvjetom da zakonska revizija rezultira podnošenjem zajedničkog revizorskog izvješća iz članka 28. Direktive 2006/43/EZ.

5. Najdulja razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka te stavka 2. točke (b) produljuju se samo ako, po preporuci revizorskog odbora, upravno ili nadzorno tijelo predloži na glavnoj skupštini dioničara ili članova, u skladu s nacionalnim pravom, da se angažman obnovi te ako je taj prijedlog odobren.

6. Nakon isteka najduljeg razdoblja iz stavka 1. drugog podstavka, stavka 2. točke (b) ili iz stavka 4., prema potrebi, subjekt od javnog interesa može iznimno zahtijevati da nadležno tijelo iz članka 20. stavka 1. odobri produljenje kako bi se ponovno imenovalo ovlaštenog revizora ili revizorsko društvo za nastavak angažmana ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 4. točaka (a) ili (b). Takav dodatni angažman ne smije prelaziti dvije godine.

7. Glavni partneri za reviziju nadležni za obavljanje zakonske revizije prekidaju svoje sudjelovanje u zakonskoj reviziji subjekta koji je predmet revizije najkasnije sedam godina od dana svog imenovanja. Oni ne mogu ponovno sudjelovati u zakonskoj reviziji revidiranog subjekta prije isteka tri godine nakon tog prekida.

Odstupajući od navedenog, države članice mogu zahtijevati da glavni partneri nadležni za obavljanje zakonske revizije prekinu svoje sudjelovanje u zakonskoj reviziji subjekta koji je predmet revizije prije isteka sedam godina od dana njihovih imenovanja.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo uspostavljaju odgovarajući mehanizam postupne rotacije u pogledu hijerarhijski najvišeg osoblja koje sudjeluje u zakonskoj reviziji, uključujući barem osobe koje su registrirane kao ovlašteni revizori. Mehanizam postupne rotacije primjenjuje se u fazama pri čemu se rotiraju pojedinci, a ne cijeli tim zaposlen u okviru angažmana. Razmjeran je u odnosu na opseg i složenost djelatnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo moraju moći dokazati nadležnom tijelu djelotvornu primjenu takvog mehanizma i prilagodbu opsegu te složenosti djelatnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.

8. Za potrebe ovog članka, trajanje revizijskog angažmana računa se od prve financijske godine obuhvaćene pismom o revizijskom angažmanu kojim su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo prvi put imenovani za provođenje uzastopnih zakonskih revizija istog subjekta od javnog interesa.

Za potrebe ovog članka, revizorsko društvo uključuje druga društva koja je to revizorsko društvo steklo ili koja su se s njim spojila.

U slučaju da postoje nedoumice oko datuma kada su ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo otpočeli s obavljanjem uzastopnih zakonskih revizija subjekta od javnog interesa, zbog, primjerice, spajanja društava, stjecanja društava ili promjena u strukturi vlasništva, ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo moraju odmah takve nedoumice prijaviti nadležnom tijelu koje konačno utvrđuje relevantni datum za potrebe prvog podstavka.

Članak 18.

Dokumentacija o primopredaji

Ako jednog ovlaštenog revizora ili revizorsko društvo zamijeni drugi ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo, prijašnji ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo poštuju zahtjeve utvrđene u članku 23. stavku 3. Direktive 2006/43/EZ.

Podložno članku 15., prijašnji ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo također budućem ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu omogućavaju pristup dodatnim izvješćima iz članka 11. u pogledu prijašnjih godina i bilo kojim informacijama proslijeđenim nadležnim tijelima na temelju članka 12. i 13.

Prijašnji ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo moraju moći dokazati nadležnom tijelu da su takve informacije dostavljene budućem ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu.

Članak 19.

Razrješenje i ostavka ovlaštenih revizora ili revizorskih društava

Ne dovodeći u pitanje članak 38. stavak 1. Direktive 2006/43/EZ, svako nadležno tijelo koje odredi država članica u skladu s člankom 20. stavkom 2. ove Uredbe, prosljeđuje nadležnom tijelu iz članka 20. stavka 1. informacije o razrješenju ili ostavci ovlaštenog revizora ili revizorskog društva tijekom angažmana i odgovarajuće objašnjenje razloga za razrješenje ili ostavku.

GLAVA IV.

NADZOR NAD DJELATNOSTIMA OVLAŠTENIH REVIZORA I REVIZORSKIH DRUŠTAVA KOJI OBAVLJAJU ZAKONSKU REVIZIJU SUBJEKATA OD JAVNOG INTERESA

POGLAVLJE I.

Nadležna tijela

Članak 20.

Određivanje nadležnih tijela

1. Nadležna tijela odgovorna za obavljanje zadaća predviđenih ovom Uredbom te za osiguranje primjene odredaba ove Uredbe određuju se kao jedna od sljedećih:

- (a) nadležno tijelo iz članka 24. stavka 1. Direktive 2004/109/EZ;
- (b) nadležno tijelo iz članka 24. stavka 4. točke (h) Direktive 2004/109/EZ;
- (c) nadležno tijelo iz članka 32. Direktive 2006/43/EZ.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odlučiti da se odgovornost za osiguravanje primjene svih ili dijela odredaba glave III. ove Uredbe povjeri, prema potrebi, nadležnim tijelima iz:

- (a) članka 48. Direktive 2004/39/EZ;
- (b) članka 24. stavka 1. Direktive 2004/109/EZ;
- (c) članka 24. stavka 4. točke (h) Direktive 2004/109/EZ;
- (d) članka 20. Direktive 2007/64/EZ;
- (e) članka 30. Direktive 2009/138/EZ;
- (f) članka 4. stavka 1. Direktive 2013/36/EU;

ili drugim tijelima određenima na temelju nacionalnog prava.

3. Ako je određeno više nadležnih tijela, na temelju stavaka 1. i 2., ta su tijela organizirana na takav način da su njihove zadaće jasno dodijeljene.

4. Stavci 1., 2. i 3. ne dovode u pitanje pravo države članice da uvede zasebna pravna i administrativna pravila za prekomorske zemlje i područja s kojima ta država članica ima posebne odnose.

5. Države članice obavješćuju Komisiju o određivanju nadležnih tijela za potrebe ove Uredbe.

Komisija objedinjuje i objavljuje te informacije.

Članak 21.

Uvjeti za neovisnost

Nadležna tijela neovisna su o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima.

Nadležna tijela mogu se savjetovati sa stručnjacima, kako je navedeno u članku 26. stavku 1. točki (c), u svrhu obavljanja posebnih zadaća, a stručnjaci mu također mogu pomagati ako je to nužno za pravilno ispunjavanje njihovih zadaća. U takvim slučajevima, stručnjaci nisu uključeni u donošenje odluka.

Osoba ne smije biti član upravljačkog tijela, ili odgovorna za donošenje odluka, tih tijela ako je tijekom svojeg angažmana ili tijekom prethodne tri godine:

- (a) obavljala zakonske revizije;
- (b) imala pravo glasa u revizorskom društvu;
- (c) bila član upravnog, rukovodnog ili nadzornog tijela revizorskog društva;
- (d) bila partner, njegov zaposlenik ili na drugi način ugovorno povezana s revizorskim društvom.

Financiranje tih tijela mora biti sigurno i slobodno od neprimjerenog utjecaja ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Članak 22.

Čuvanje poslovne tajne u odnosu na nadležna tijela

Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve osobe koje su zaposlenici ili bivši zaposlenici nadležnih tijela ili su bile neovisno angažirane od strane nadležnih tijela, ili uključene u upravljanje, nadležnim tijelima ili koje su bile angažirane ili uključene u upravljanje od strane bilo kojeg tijela kojemu su, u skladu s člankom 24. ove Uredbe, delegirane zadaće. Informacije obuhvaćene poslovnom tajnom ne smiju se odati nijednoj drugoj osobi ili tijelu, osim na temelju obveza utvrđenih u ovoj Uredbi ili na temelju zakonâ ili drugih propisa određene države članice.

Članak 23.

Ovlasti nadležnih tijela

1. Ne dovodeći u pitanje članak 26., prilikom obavljanja zadaća na temelju ove Uredbe nadležna tijela ili bilo koja druga tijela javne vlasti države članice ne smiju utjecati na sadržaj revizorskih izvješća.
2. Države članice dužne su osigurati da nadležna tijela imaju sve nadzorne i istražne ovlasti potrebne za obavljanje njihovih funkcija na temelju ove Uredbe u skladu s odredbama poglavlja VII. Direktive 2006/43/EZ.
3. Ovlasti iz stavka 2. ovog članka uključuju barem ovlast za:
 - (a) pristup informacijama u vezi sa zakonskom revizijom ili drugim dokumentima u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava u bilo kojem obliku relevantnim za obavljanje njihovih zadaća, kao i primanje i umnožavanje tih podataka;
 - (b) pribavljanje informacija u vezi sa zakonskom revizijom od bilo koje osobe;
 - (c) obavljanje inspekcija ovlaštenih revizora ili revizorskih društava na licu mjesta;
 - (d) upućivanje predmeta u postupak kaznenog progona;
 - (e) zahtijevanje da stručnjaci obave provjere ili istrage;
 - (f) poduzimanje administrativnih mjera i određivanje sankcija iz članka 30.a Direktive 2006/43/EZ.

Nadležna tijela mogu se koristiti ovlastima iz prvog podstavka samo u odnosu na:

- (a) ovlaštene revizore i revizorska društva koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa;
 - (b) osobe koje sudjeluju u djelatnostima ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa;
 - (c) subjekte od javnog interesa koji su predmet revizije, njihova povezana društva i s njima povezane treće osobe;
 - (d) treće osobe kojima su ovlašteni revizori i revizorska društva koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa eksternalizirali određene poslove ili djelatnosti; i
 - (e) osobe koje su na drugi način povezane s ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.
4. Države članice dužne su osigurati da nadležnim tijelima bude dopušteno izvršavati svoje nadzorne i istražne ovlasti na bilo koji od sljedećih načina:
 - (a) izravno;
 - (b) u suradnji s drugim tijelima;
 - (c) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

5. Nadzorne i istražne ovlasti nadležnih tijela izvršavaju se uz puno poštovanje nacionalnog prava, a posebno načela poštovanja privatnog života i prava na obranu.

6. Obrada osobnih podataka obrađenih pri izvršavanju nadzornih i istražnih ovlasti na temelju ovog članka provodi se u skladu s Direktivom 95/46/EZ.

Članak 24.

Delegiranje zadaća

1. Države članice mogu delegirati ili dopustiti nadležnim tijelima iz članka 20. stavka 1. delegiranje bilo kojih zadaća koje je potrebno obaviti u skladu s ovom Uredbom drugim tijelima ili organima određenim ili na drugi način zakonom ovlaštenim za obavljanje takvih zadaća, osim zadaća u vezi sa:

- (a) sustavom osiguranja kvalitete iz članka 26.;
- (b) istragama iz članka 23. ove Uredbe i članka 32. Direktive 2006/43/EZ koje proizlaze iz tog sustava osiguranja kvalitete ili upućivanjem od strane drugog tijela; i
- (c) sankcijama i mjerama, iz poglavlja VII. Direktive 2006/43/EZ, u vezi s provjerama osiguranja kvalitete ili istragom zakonskih revizija subjekata od javnog interesa.

2. Svako izvršavanje zadaća od strane drugih tijela ili organa predmet je izričitog delegiranja od strane nadležnog tijela. Delegiranje utvrđuje delegirane zadaće i uvjete prema kojima ih treba izvršiti.

Ako nadležno tijelo delegira zadatke drugim tijelima ili organima, ono je u mogućnosti ponovno vratiti te nadležnosti, ovisno o slučaju.

3. Tijela ili organi organizirani su na način kojim se sprečava sukob interesa. Krajnju odgovornost za nadzor usklađenosti s ovom Uredbom i na temelju nje donesenim provedbenim mjerama snosi nadležno tijelo koje provodi delegaciju.

Nadležno tijelo obavješćuje Komisiju i nadležna tijela država članica o svim aranžmanima koje je sklopilo u vezi s delegiranjem zadaća, uključujući detaljne uvjete kojima se uređuje takvo delegiranje.

4. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odlučiti delegirati zadaće iz stavka 1. točke (c) drugim tijelima ili organima određenima ili na drugi način zakonom ovlaštenima za obavljanje takvih zadaća ako je većina osoba uključenih u upravljanje dotičnim tijelom ili organom neovisna o revizorskoj profesiji.

Članak 25.

Suradnja s drugim nadležnim tijelima na nacionalnoj razini

Nadležna tijela koja su imenovana na temelju članka 20. stavka 1. i, prema potrebi, bilo koje tijelo kojemu je takvo nadležno tijelo delegiralo zadaće, na nacionalnoj razini surađuje s:

- (a) nadležnim tijelima iz članka 32. stavka 4. Direktive 2006/43/EZ;
- (b) tijelima iz članka 20. stavka 2., bilo da su ih nadležna tijela odredila za potrebe ove Uredbe ili ne;
- (c) financijsko-obavještajnim jedinicama i nadležnim tijelima iz članaka 21. i 37. Direktive 2005/60/EZ.

Za potrebe takve suradnje primjenjuje se obveza čuvanja poslovne tajne u skladu s člankom 22. ove Uredbe.

POGLAVLJE II.

Osiguranje kvalitete, praćenje tržišta i transparentnost nadležnih tijela

Članak 26.

Osiguranje kvalitete

1. Za potrebe ovog članka:

- (a) „inspekcije” znače provjere osiguranja kvalitete ovlaštenih revizora i revizorskih društava koje vodi inspektor i koje ne predstavljaju istragu u smislu članka 32. stavka 5. Direktive 2006/43/EZ;
- (b) „inspektor” znači nadzornik koji ispunjava zahtjeve određene u ovom članku stavku 5. prvom podstavku točki (a) i kojeg zapošljava ili na drugi način angažira nadležno tijelo;
- (c) „stručnjak” znači fizička osoba koja posjeduje stručno znanje u području financijskih tržišta, financijskog izvještavanja, provođenja revizija ili drugih područja relevantnih za inspekcije, uključujući osobe koje djeluju kao ovlašteni revizori.

2. Nadležna tijela određena prema članku 20. stavku 1. uspostavljaju djelotvoran sustav osiguranja kvalitete revizije.

Ona obavljaju provjere osiguranja kvalitete ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa na temelju analize rizika i:

- (a) u slučaju ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji obavljaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa osim onih određenih u članku 2. točkama 17. i 18. Direktive 2006/43/EZ najmanje svake tri godine; i
- (b) u slučajevima koji nisu slučajevi navedeni u točki (a) najmanje svakih šest godina.

3. Nadležno tijelo ima sljedeće odgovornosti:

- (a) odobrenje i izmjena metodologije inspekcije, uključujući priručnike za inspekciju i daljnja praćenja, metodologije izvješćivanja i periodične programe inspekcije;
- (b) odobrenje i izmjena izvješća o inspekciji i daljnjih izvješća;
- (c) odobrenje i angažiranje inspektora za svaku inspekciju.

Nadležno tijelo dodjeljuje odgovarajuća sredstva za sustav osiguranja kvalitete.

4. Nadležno tijelo organizira, neovisno o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji su predmet provjere, sustav osiguranja kvalitete.

Nadležno tijelo osigurava uspostavljanje primjerenih politika i postupaka povezanih s neovisnošću i objektivnošću osoblja, uključujući inspektore i uspostavljanje upravljanja sustavom osiguravanja kvalitete.

5. Nadležno tijelo poštuje sljedeće kriterije prilikom imenovanja inspektora:

- (a) inspektori moraju posjedovati odgovarajuću stručnu naobrazbu i relevantno iskustvo u provođenju zakonske revizije i financijskog izvještavanja, kao i specifično obrazovanje u području provjere osiguranja kvalitete;
- (b) osoba koja obavlja posao ovlaštenog revizora ili je njegov djelatnik ili je na drugi način povezana s ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom ne smije obavljati posao inspektora;
- (c) osoba ne smije obavljati posao inspektora u inspekciji ovlaštenog revizora ili revizorskog društva prije isteka barem tri godine od trenutka ako je ta osoba prestala biti partner ili djelatnik tog ovlaštenog revizora ili tog revizorskog društva ili na drugi način prestala biti povezana s tim ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom;
- (d) inspektori izjavljuju da ne postoje sukobi interesa između njih i ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji su predmet inspekcije.

Odstupajući od stavka 1. točke (b), nadležno tijelo može zaposliti stručnjake za obavljanje posebnih inspekcija ako ne postoji dovoljan broj inspektora u okviru tijela. Nadležno tijelo također može primiti pomoć stručnjaka ako je to nužno za pravilno provođenje inspekcije. U takvim slučajevima nadležna tijela i stručnjaci ispunjavaju zahtjeve iz ovog stavka. Stručnjaci ne smiju biti uključeni u upravljanje stručnim udrugama i tijelima, ne smiju biti njihovi djelatnici ili angažirani od strane tih stručnih udruga i tijela, no mogu biti članovi takvih udruga ili tijela.

6. Opseg inspekcija obuhvaća barem:

- (a) ocjenu oblikovanja unutarnjeg sustava kontrole kvalitete ovlaštenog revizora ili revizorskog društva;
- (b) odgovarajuće testiranje usklađenosti postupaka i kontrola revizorskih spisa subjekata od javnog interesa radi provjere djelotvornosti unutarnjeg sustava kontrole kvalitete;
- (c) s obzirom na nalaze inspekcije na temelju ovog stavka točaka (a) i (b), ocjena sadržaja najnovijeg godišnjeg izvješća o transparentnosti koje je objavio ovlašteni revizor ili revizorsko društvo u skladu s člankom 13.

7. Provodi se provjera barem sljedećih politika i postupaka unutarnje kontrole ovlaštenog revizora ili revizorskog društva:

- (a) usklađenost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva s primjenjivim standardima revizije i kontrole kvalitete te etičkim zahtjevima i zahtjevima u pogledu neovisnosti, uključujući one određene u poglavlju IV. Direktive 2006/43/EZ i člancima od 4. do 5. ove Uredbe, kao i odgovarajućim zakonima, uredbama i administrativnim odredbama dotične države članice;
- (b) količina i kvaliteta upotrijebljenih sredstava, uključujući usklađenost sa zahtjevima stalnog obrazovanja, kako je određeno u članku 13. Direktive 2006/43/EZ;
- (c) usklađenost sa zahtjevima određenima u članku 4. ove Uredbe o zaračunatim naknadama za obavljanje reviziju.

Za potrebe kontrole usklađenosti, revizorski spisi odabiru se na temelju analize rizika neobavljanja zakonske revizije na primjeren način.

Nadležna tijela na periodičnoj osnovi također provjeravaju metodologije kojima se koriste ovlašteni revizori i revizorska društva za provođenje zakonske revizije.

Osim inspekcije obuhvaćene prvim podstavkom, nadležna tijela ovlaštena su za obavljanje drugih inspekcija.

8. Nalazi i zaključci inspekcija na kojima se temelje preporuke, uključujući nalaze i zaključke u vezi s izvješćem o transparentnosti, priopćavaju se te se o njima raspravlja s ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom koji su predmet inspekcije prije finaliziranja inspekcijskog izvješća.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koji su predmet inspekcije provode preporuke koje proizlaze iz inspekcije u razumnom roku koji određuje nadležno tijelo. Takav rok ne smije biti dulji od 12 mjeseci u slučaju preporuka o sustavu unutarnje kontrole kvalitete ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.

9. Inspekcija je predmet izvješća koje sadrži glavne zaključke i preporuke provjere osiguranja kvalitete.

Članak 27.

Praćenje kvalitete i konkurentnosti tržišta

1. Nadležna tijela imenovana na temelju članka 20. stavka 1. te Europska mreža za tržišno natjecanje (ECN), prema potrebi, redovito prate kretanja na tržištu u vezi pružanja usluga zakonske revizije subjektima od javnog interesa te posebno procjenjuju sljedeće:

- (a) rizike koji proizlaze iz visoke koncentracije manjkavosti u kvaliteti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, uključujući sustavne manjkavosti u okviru mreže revizorskih društava koje mogu prouzročiti propadanje bilo kojeg revizorskog društva, poremećaje u pružanju usluga zakonske revizije na razini pojedinačnog sektora ili na međusektorskoj razini, dodatno gomilanje rizika od manjkavosti u revizijama te utjecaj na opću stabilnost financijskog sektora;
- (b) razine tržišne koncentracije, uključujući u pojedinim sektorima;
- (c) rad revizorskih odbora;
- (d) potrebu za donošenjem mjera za ublažavanje rizika iz točke (a).

2. Do 17. lipnja 2016. i nakon toga najmanje svake tri godine, svako nadležno tijelo i ECN sastavljaju izvješće o razvoju događanja na tržištu pružanja usluga zakonske revizije subjektima od javnog interesa te ga podnose CEAOB-u, ESMA-i, EBA-i, EIOPA-i i Komisiji.

Nakon savjetovanja s CEAOB-om, ESMA-om, EBA-om i EIOPA-om Komisija koristi ta izvješća za sastavljanje zajedničkog izvješća o tim razvojem događanja na razini Unije. To zajedničko izvješće dostavlja se Vijeću, Europskoj središnjoj banci i Europskom odboru za sistemske rizike te prema potrebi Europskom parlamentu.

Članak 28.

Transparentnost nadležnih tijela

Nadležna tijela moraju biti transparentna i objaviti barem:

- (a) godišnja izvješća o radu s obzirom na njihove zadaće u okviru ove Uredbe;
- (b) godišnje programe rada s obzirom na njihove zadaće u okviru ove Uredbe;
- (c) godišnje izvješće o ukupnim rezultatima sustava osiguranja kvalitete. To izvješće uključuje informacije o objavljenim preporukama, daljnje aktivnosti na temelju preporuka, poduzete nadzorne mjere i određene sankcije. Ono također uključuje kvantitativne informacije i druge ključne informacije o izvedbi u vezi financijskih sredstava i osoblja te učinkovitosti i djelotvornosti sustava osiguranja kvalitete;
- (d) skupne informacije o nalazima i zaključcima inspekcija iz članka 26. stavka 8. prvog podstavka. Države članice mogu zahtijevati objavljivanje tih nalaza i zaključaka o pojedinačnim inspekcijama.

POGLAVLJE III.

Suradnja između nadležnih tijela i odnosi s europskim nadzornim tijelima

Članak 29.

Obveza suradnje

Nadležna tijela država članica surađuju međusobno kada je to potrebno za potrebe ove Uredbe, uključujući u slučajevima u kojima postupanje koje je predmet istrage ne predstavlja kršenje bilo koje zakonodavne ili regulatorne odredbe koja je na snazi u predmetnoj državi članici.

Članak 30.

Uspostava CEAOB-a

1. Ne dovodeći u pitanje organizaciju nacionalnog nadzora revizora, suradnja među nadležnim tijelima organizira se u okviru CEAOB-a.
2. CEAOB se sastoji od jednog člana iz svake države članice, koji je visoki predstavnik nadležnog tijela iz članka 32. stavka 1. Direktive 2006/43/EZ, te jednog člana kojeg je imenovala ESMA, u daljnjem tekstu „članovi”.
3. EBA i EIOPA pozivaju se na sastanke CEAOB-a u svojstvu promatrača.
4. CEAOB se sastaje redovito i, prema potrebi, na zahtjev Komisije ili države članice.
5. Svaki član CEAOB-a ima jedan glas, osim člana kojeg je imenovala ESMA, a koji nema glasačka prava. Osim ako je drukčije navedeno, odluke CEAOB-a donose se običnom većinom njegovih članova.
6. Predsjednik CEAOB-a bira se s popisa kandidata koji predstavljaju nadležna tijela iz članka 32. stavka 1. Direktive 2006/43/EZ ili razrješuje dužnosti, a u svakom slučaju dvotrećinskom većinom članova. Predsjednik se bira na razdoblje od četiri godine. Predsjednik ne može služiti dva uzastopna mandata na istom položaju, ali može biti ponovno izabran nakon razdoblja pauze od četiri godine.

Potpredsjednika bira ili razrješuje Komisija.

Predsjednik i potpredsjednik nemaju glasačkih prava.

Ako predsjednik podnese ostavku ili bude razriješen dužnosti prije isteka njegova mandata, potpredsjednik obnaša dužnosti predsjednika do sljedećeg sastanka CEAOB-a, na kojem se bira predsjednika za ostatak mandata.

7. CEAOB je dužan:
 - (a) olakšavati razmjenu podataka, stručnog znanja i najbolje prakse u vezi s provedbom ove Uredbe i Direktive 2006/43/EZ;
 - (b) pružati stručne savjete Komisiji i nadležnim tijelima, na njihov zahtjev, o pitanjima u vezi s provedbom ove Uredbe i Direktive 2006/43/EZ;
 - (c) doprinositi tehničkoj procjeni sustava javnog nadzora trećih zemalja te međunarodnoj suradnji država članica i trećih zemalja u tom području kako je navedeno u članku 46. stavku 2. i članku 47. stavku 3. Direktive 2006/43/EZ;
 - (d) doprinositi tehničkom ispitivanju međunarodnih revizijskih standarda, uključujući procese za njihovu razradu, s ciljem njihova usvajanja na razini Unije;
 - (e) doprinositi poboljšanju mehanizama suradnje za nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava subjekata od javnog interesa ili mreža kojima oni pripadaju;
 - (f) obavljati druge koordinacijske zadaće predviđene ovom Uredbom ili Direktivom 2006/43/EZ.
8. Za potrebe obavljanja zadaća iz stavka 7. točke (c), CEAOB je dužan zatražiti pomoć ESMA-e, EBA-e ili EIOPA-e ako je njegov zahtjev povezan s međunarodnom suradnjom država članica i trećih zemalja u području zakonske revizije subjekata od javnog interesa koje nadziru ta europska nadzorna tijela. Ako je takva pomoć zatražena, ESMA, EBA ili EIOPA pomažu CEAOB-u u njegovoj zadaći.
9. Za potrebe obavljanja svojih zadaća, CEAOB može donijeti neobvezujuće smjernice ili mišljenja.

Komisija objavljuje smjernice ili mišljenja koja je CEAOB donio.

10. CEAOB preuzima sve postojeće i tekuće zadaće, ovisno o slučaju, Europske skupine tijela za nadzor revizije (EAOB), uspostavljene Odlukom Komisije 2005/909/EZ.
11. CEAOB može osnovati podskupine na trajnoj ili *ad hoc* osnovi u svrhu istraživanja posebnih pitanja pod uvjetima koje je on odredio. Sudjelovanje u raspravama podskupine može biti prošireno kako bi obuhvatilo nadležna tijela iz zemalja Europskog gospodarskog prostora (dalje u tekstu „EGP”) u području nadzora revizije ili, ovisno o slučaju, kako bi se pozvala nadležna tijela iz zemalja koje nisu članice EU-a/EGP-a, podložno odobrenju članova CEAOB-a. Sudjelovanje nadležnog tijela iz zemlje koja nije članica EU-a/EGP-a može biti vremenski ograničeno.
12. CEAOB uspostavlja podgrupu u svrhu obavljanja zadaća iz stavka 7. točke (c). Tom podgrupom predsjedava član kojega je na temelju stavka 2. imenovala ESMA.
13. Na zahtjev najmanje tri člana ili na vlastitu inicijativu, ako se to smatra korisnim i/ili potrebnim, predsjednik CEAOB-a može pozvati stručnjake, uključujući stručnjake iz prakse, koji posjeduju posebnu stručnost s obzirom na predmet dnevnog reda, da sudjeluju u raspravama CEAOB-a ili njegove podskupine u svojstvu promatrača. CEAOB može pozvati predstavnike nadležnih tijela iz trećih zemalja koji su stručni u području nadzora revizije da sudjeluju u raspravama CEAOB-a ili njegove podskupine u svojstvu promatrača.
14. Poslove tajništva za CEAOB obavlja Komisija. Troškovi CEAOB-a uključuju se u procjenu troškova Komisije.
15. Predsjednik CEAOB-a priprema privremeni dnevni red za svaki sastanak CEAOB-a, uzimajući u obzir pisane prijedloge članova.
16. Predsjednik ili, u slučaju njegova ili njezina odsustva, potpredsjednik izražava mišljenja ili stajališta CEAOB-a samo uz odobrenja njegovih članova.
17. Rasprave CEAOB-a nisu otvorene za javnost.
18. CEAOB donosi svoj poslovnik.

Članak 31.

Suradnja u vezi s provjerama osiguranja kvalitete, istragama i inspekcijama na licu mjesta

1. Nadležna tijela poduzimaju mjere osiguravanja djelotvorne suradnje na razini Unije u pogledu provjere osiguranja kvalitete.
2. Nadležno tijelo jedne države članice može zatražiti pomoć nadležnog tijela druge države članice u pogledu provjere osiguranja kvalitete ovlaštenih revizora ili revizorskih društava koji pripadaju mreži koja obavlja značajne djelatnosti u državi članici od čijeg tijela je pomoć zatražena.
3. Ako nadležno tijelo zaprimi zahtjev od nadležnog tijela druge države članice za pomoć pri provjeri osiguranja kvalitete ovlaštenih revizora ili revizorskog društva koji pripadaju mreži koja obavlja značajne djelatnosti u toj državi članici, ono dopušta pomoć nadležnog tijela koje je podnijelo zahtjev pri takvoj provjeri osiguranja kvalitete.

Nadležno tijelo koje je podnijelo zahtjev nema pravo pristupa informacijama koji mogu predstavljati kršenje pravila o nacionalnoj sigurnosti ili negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje se traže informacije.

4. Ako nadležno tijelo zaključi da se djelatnosti koje su u suprotnosti s odredbama ove Uredbe provode ili su se provodile na državnom području druge države članice, ono obavješćuje nadležno tijelo druge države članice o tom zaključku na što detaljniji način. Nadležno tijelo druge države članice poduzima primjerene mjere. Ono obavješćuje nadležno tijelo koje mu je priskrbilo taj podatak o rezultatu tog djelovanja i, u mjeri u kojoj je to moguće, o značajnom privremenom razvoju situacije.

5. Nadležno tijelo jedne države članice može zatražiti da nadležno tijelo druge države članice provede istragu na državnom području potonje države članice.

Ono također može zatražiti da se određenom broju njegova osoblja dopusti da se pridruže osoblju nadležnog tijela te države članice za vrijeme provođenja istrage, uključujući u pogledu inspekcije na licu mjesta.

Istraga ili inspekcija u cijelosti podliježu općem nadzoru koji vrši država članica na čijem se državnom području provodi.

6. Nadležno tijelo od kojeg se traže informacije može odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom za provođenje istrage kako je predviđeno u stavku 5. prvom podstavku ili može odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom kojim se traži da se njihovom osoblju pridruži osoblje nadležnog tijela druge države članice kako je predviđeno u stavku 5. drugom podstavku, u sljedećim slučajevima:

- (a) ako bi takva istraga ili inspekcija na licu mjesta mogla predstavljati kršenje pravila o nacionalnoj sigurnosti ili negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje su informacije zatražene;
- (b) ako su već započeli sudski postupci u pogledu istih djelovanja i protiv istih osoba pred tijelima države članice od koje su informacije zatražene;
- (c) ako su tijela države članice od koje su informacije zatražene već donijela pravomoćnu presudu u pogledu istih djelovanja i istih osoba.

7. U slučaju provjere osiguranja kvalitete, ili istrage s prekograničnim učincima, nadležna tijela dotičnih država članica mogu uputiti zajednički zahtjev CEAOB-u za koordinaciju provjere ili istrage.

Članak 32.

Kolegiji nadležnih tijela

1. Kako bi se olakšalo obavljanje zadaća iz članka 26. i članka 31. stavaka od 4. do 6. ove Uredbe te članka 30. Direktive 2006/43/EZ s obzirom na posebne ovlaštene revizore, revizorska društva ili njihove mreže, moguće je uspostaviti kolegije, uz sudjelovanje nadležnog tijela matične države članice i bilo kojeg drugog nadležnog tijela, pod uvjetom da:

- (a) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pružaju usluge zakonske revizije subjektima od javnog interesa pod jurisdikcijom dotične države članice; ili
- (b) je pod jurisdikcijom dotične države članice osnovana podružnica koja čini dio revizorskog društva.

2. U slučaju posebnih ovlaštenih revizora ili revizorskih društava, nadležno tijelo matične države članice djeluje u svojstvu koordinatora.

3. Što se tiče posebnih mreža, nadležna tijela država članica u kojima mreža obavlja djelatnosti u znatnom opsegu mogu od CEAOB-a zatražiti da uspostavi kolegij u kojem sudjeluju nadležna tijela koja su uputila taj zahtjev.

4. U roku od 15 radnih dana od uspostave kolegija nadležnih tijela u vezi s posebnom mrežom njegovi članovi dužni su odabrati koordinatora. U nedostatku suglasnosti, CEAOB imenuje koordinatora među članovima kolegija.

Članovi kolegija najmanje svakih pet godina ponovno razmatraju odabir koordinatora kako bi se osiguralo da odabrani koordinatori i dalje bude najprikladnija osoba za tu dužnost.

5. Koordinator predsjedava sastancima kolegija, koordinira rad kolegija i osigurava djelotvornu razmjenu podataka među članovima kolegija.

6. Koordinator u roku od deset radnih dana nakon njezina ili njegova odabira sastavlja pisane mehanizme koordinacije u okviru kolegija u pogledu sljedećih pitanja:

- (a) podataka koji se razmjenjuju među nadležnim tijelima;
- (b) slučajeva u kojima se nadležna tijela moraju međusobno savjetovati;
- (c) slučajeva u kojima nadležna tijela mogu delegirati nadzorne zadaće u skladu s člankom 33.

7. U nedostatku suglasnosti u vezi s pisanim mehanizmima koordinacije na temelju stavka 6., svaki član kolegija može predmet uputiti CEAOB-u. Koordinator prije odobravanja završnog teksta razmatra svaki savjet koji mu CEAOB uputi u vezi s pisanim mehanizmima koordinacije. Pisani mehanizmi koordinacije navedeni su u jednom dokumentu koji sadrži opširno obrazloženje za svako značajno odstupanje od savjeta CEAOB-a. Koordinator proslijeđuje pisane mehanizme koordinacije članovima kolegija i CEAOB-u.

Članak 33.

Delegiranje zadaća

Nadležno tijelo matične države članice može delegirati bilo koju od svojih zadaća nadležnom tijelu druge države članice, pod uvjetom da je to tijelo s time suglasno. Delegiranje zadaća ne utječe na odgovornost nadležnog tijela koje delegira zadaće.

Članak 34.

Povjerljivost i čuvanje poslovne tajne u vezi sa suradnjom nadležnih tijela

1. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve osobe koje rade ili su radile za tijela uključena u okvir suradnje između nadležnih tijela, kako je navedeno u članku 30. Informacije na koje se odnosi čuvanje poslovne tajne ne otkrivaju se drugoj osobi ili tijelu, osim u slučaju kada je takvo otkrivanje potrebno za provođenje sudskih postupaka ili se zahtijeva na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

2. Članak 22. ne sprečava tijela uključena u okvir suradnje između nadležnih tijela iz članka 30. ni nadležna tijela da razmjenjuju povjerljive informacije. Informacije razmijenjene na taj način obuhvaćene su obvezom poslovne tajne kojoj podliježu djelatnici ili bivši djelatnici nadležnih tijela.

3. Sve informacije razmijenjene na temelju ove Uredbe između tijela uključenih u okvir suradnje između nadležnih tijela iz članka 30. te nadležnih tijela i drugih tijela i organa smatraju se povjerljivima, osim ako se njihovo otkrivanje zahtijeva na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

Članak 35.

Zaštita osobnih podataka

1. Države članice primjenjuju Direktivu 95/46/EZ na obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama na temelju ove Uredbe.

2. Uredba (EZ) br. 45/2001 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode CEAOB, ESMA, EBA i EIOPA u kontekstu ove Uredbe i Direktive 2006/43/EZ.

POGLAVLJE IV.

Suradnja s tijelima trećih zemalja te međunarodnim organizacijama i organima**Članak 36.****Sporazum o razmjeni informacija**

1. Nadležna tijela mogu sklapati sporazume o suradnji o razmjeni informacija s nadležnim tijelima trećih zemalja samo ako informacije koje se objavljuju podliježu, u dotičnim trećim zemljama, jamstvima čuvanja poslovne tajne koja su barem jednakovrijedna onima određenima u člancima 22. i 34. Nadležna tijela bez odlaganja o njima obavješćuju CEAOB i Komisiju.

Informacije se na temelju ovog članka razmjenjuju samo ako je takva razmjena informacija nužna za obavljanje zadaća tih nadležnih tijela u okviru ove Uredbe.

Ako takva razmjena informacija uključuje prijenos osobnih podataka trećoj zemlji, države članice postupaju u skladu s Direktivom 95/46/EZ, a CEAOB postupa u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.

2. Nadležna tijela surađuju s nadležnim tijelima ili drugim relevantnim tijelima iz trećih zemalja u pogledu provjere osiguranja kvalitete i provođenja istraga ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Na zahtjev nadležnog tijela, CEAOB doprinosi toj suradnji i uspostavi konvergencije u području nadzora s trećim zemljama.

3. Ako su suradnja ili razmjena informacija povezane s radnom dokumentacijom revizije ili drugim ispravama koju posjeduju ovlašteni revizori ili revizorska društva, primjenjuje se članak 47. Direktive 2006/43/EZ.

4. CEAOB priprema smjernice o sadržaju sporazuma o suradnji i razmjeni informacija iz ovog članka.

Članak 37.**Otkrivanje informacija primljenih iz trećih zemalja**

Nadležno tijelo određene države članice može otkriti povjerljive informacije primljene od nadležnih tijela trećih zemalja ako sporazum o suradnji to predviđa, samo ako je dobilo izričitu suglasnost nadležnog tijela koje je prosljedilo te informacije i, ako je to primjenjivo, ako se informacije otkrivaju isključivo u svrhu za koju je nadležno tijelo dalo svoju suglasnost ili ako je takvo otkrivanje obvezno na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

Članak 38.**Otkrivanje informacija prosljeđenih trećim zemljama**

Nadležno tijelo države članice zahtijeva da povjerljive informacije koje je ono priopćilo nadležnom tijelu treće zemlje to nadležno tijelo može otkriti trećim stranama ili tijelima samo uz prethodnu izričitu suglasnost nadležnog tijela koje je prosljedilo informacije, u skladu s nacionalnim pravom i pod uvjetom da se informacije otkrivaju isključivo u svrhu za koju je to nadležno tijelo države članice dalo svoju suglasnost ili ako je takvo otkrivanje obvezno na temelju prava Unije ili nacionalnog prava ili je potrebno za provođenje sudskih postupaka u toj trećoj zemlji.

Članak 39.**Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 16. lipnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od 5 godina. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 9. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 40.**Preispitivanje i izvješća**

1. Komisija preispituje i izvješćuje o radu i djelotvornosti sustava suradnje nadležnih tijela u okviru CEAOB-a, kako je navedeno u članku 30., posebno u pogledu obavljanja zadaća CEAOB-a definiranih u stavku 7. tog članka.
2. Preispitivanjem se uzimaju u obzir međunarodna kretanja, posebno u odnosu na jačanje suradnje s nadležnim tijelima trećih zemalja te doprinošenje poboljšanju mehanizama suradnje za nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava subjekata od javnog interesa koji čine dio međunarodnih revizorskih mreža. Komisija preispitivanje dovršava do 17. lipnja 2019.
3. Izvješće se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno sa zakonodavnim prijedlogom. U izvješću se uzima u obzir postignut napredak u području suradnje nadležnih tijela u okviru CEAOB-a od početka djelovanja tog okvira te se predlažu daljnji koraci za poboljšanje djelotvornosti suradnje nadležnih tijela država članica.
4. Komisija dostavlja izvješće o primjeni ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću do 17. lipnja 2028.

Članak 41.**Prijelazne odredbe**

1. Od 17. lipnja 2020., subjekt od javnog interesa ne smije angažirati ili obnoviti revizijski angažman određenog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ako su taj ovlašten revizor ili revizorsko društvo pružali usluge revizije tom subjektu od javnog interesa 20 ili više uzastopnih godina na dan stupanja na snagu ove Uredbe.

2. Od 17. lipnja 2023. subjekt od javnog interesa ne smije angažirati ili obnoviti revizijski angažman određenog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ako je taj ovlašten revizor ili revizorsko društvo pružalo usluge revizije tom subjektu od javnog interesa 11 ili više, ali manje od 20 uzastopnih godina na dan stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Ne dovodeći u pitanje stavke 1. i 2., revizijski angažmani koji su započeli prije 16. lipnja 2014, ali koji su još uvijek na snazi 17. lipnja 2016., mogu se primjenjivati do kraja najduljeg razdoblja iz članka 17. stavka 1. drugog podstavka ili iz članka 17. stavka 2. točke (b). Primjenjuje se članak 17. stavak 4.
4. Članak 16. stavak 3. primjenjuje se na revizijske angažmane samo nakon isteka razdoblja iz članka 17. stavka 1. drugog podstavka.

Članak 42.

Nacionalne odredbe

Države članice dužne su donijeti odgovarajuće odredbe za osiguravanje djelotvorne primjene ove Uredbe.

Članak 43.

Stavljanje izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ

Odluka Komisije 2005/909/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 44.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 17. lipnja 2016.

Međutim, članak 16. stavak 6. primjenjuje se od 17. lipnja 2017.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 16. travnja 2014.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
D. KOURKOULAS